червень 2003
June 2003

ПРОМІНЬ
Promin

Княгиня Ольга
Kniahynia Olha

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

ПРОМІНЬ
РІК XXXXIII ЧЕРВЕНЬ Ч. 6
видає
СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Виходить раз у місяць,
Головний Редактор - Орися Сушко
Редактор - Оксана Сушко
Редакційна Колегія:
Соня Бейзик
Добр. Катерина Бублик
Галя Липка
Галина Мельник-Марко
Референт Променя - Галя Щерблюк
Річна передплата в Канаді - $20.00
Передплата до інших країн - US $25.00
Одне число - $3.00

Редакція застерігає собі право скорочувати та поправляти надіслані матеріяли

PROMIN
Box 57268
Jackson Station
Hamilton, Ontario, Canada
L8P 4X1
Fax: 905-524-5362
e-mail -promin@primus.ca

PROMIN

published monthly by
UKRAINIAN WOMEN'S
ASSOCIATION OF CANADA
VOL. XXXXIII JUNE No. 6

Editor-in-Chief - Orysia Sushko
Telephone 905-572-9626
Editor - Oksana Sushko
Editorial Committee:
Sonja Bejzyk
Dobr. Kateryna Bublyk
Halia Lypka
Halyna Melnyk-Marko
Promin Convener - Helen Scherbluk
Telephone 416-233-0724
Administrator - Oksana Sushko
Telephone 905-572-9626

Subscription in Canada - $20.00
Other Countries - US $25.00
Single copy - $3.00

The editors reserve the right to edit submitted materials
Publication Mail
Registration No. 09580
International Standard Serial number
ISSN 038021-40

Формат - Оксана Сушко
Layout - Oksana Sushko

ЗМІСТ
CONTENTS

1 Редакційна ..... Editorial
2 День батька ..... Father's Day
4 Голодомор ..... The Great Famine
12 Життя і Культура ..... Life and Culture
16 Духовість ..... Spirituality
18 Нашим Дітям ..... For our Children
20 Вісті з централі ..... News from the National Office
23 Громадська Хроніка ..... Community Events
27 Квіти незабутнім ..... In Memoriam
31 Куховарські приписи ..... Recipes
33 Пресовий фонд ..... Press Fund

We acknowledge the financial support of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP) toward our mailing costs, PAP Registration No. 09580

See inside of back cover for both front and back cover credits.

Союзу Українок Канади / Ukrainian Women's Association of Canada

National Office
9 St. John's Avenue ,
Winnipeg MB R3B 1B6
Telephone: 204-957-7630 Fax: 204-582-5241

Editorial
Редакційна

Слава Ісусу Христу!

27-го червня, 2003 р. Федеральний Уряд відзанчив перший „День Багатокультурности", який від тепер буде входити в схему „Святкуй Канаду" (Celebrate Canada), яке відзначуємо кожного року від 21-го червня то 1-го лип-ня. Це свято дає признання економічному, соціальному та культурному розвитку Канади завдяки всім етнічним і тубільним групам в Канаді та дає нагоду знову підкреслити наше зобов'язання до дальшої свободи, рівноправности та взаїмної пошани.

З приводу цього важливого свята Міністрер Спадщини Дос. Шіла Копс проголосила деякі нові чи підсилені програми. В перше, поширена програма допомоги етнічним і тубільним групам (Publications Assistance Program) видавати журнали і газети, з якої Промінь користає. Між іншим, час від часу ми покликані здавати урядові інформації відносно передплат, тощо.

Також проголошено нову програму Спаркс (Sparks), яка допоможе молоді етнічних і тубільних груп у праці вироблення різногороду фільмів і звукозаписування. Звичайно є спеціяльні вимоги або критерія, яку користаючі мусять доказати. Про ці і інші програми можна довідатися з інтернету, сторінка - http://www.canadianheritage.gc.ca

Як редактор Променя, я беру участь в телеконференціях, які скликає Міністер Копс, підчас яких я користаю з нагоди подавати питання відносно різних справ Міністерства „Канадської Спадщини".

Ці програми створенні для нас і ми повинні ними користатися.

Вітаю Вас з нагоди „Дня Багатокультурности" та бажаю всім радісного та спокійного літа!

Орися Сушко

The din of compounding controversies in our world today, on matters from disease control to homosexual marriage, can make us dizzy. Knowing that our society's legislative machine is driven by ideals that may diverge greatly from our own is disheartening. At the same time, we acknowledge that unlike many other countries in the world, Canada offers us the freedom to choose our stance on critical moral issues. We can also choose the manner in which we express our views outwardly -- or not. Perhaps the most important choice we make is in our innermost thoughts, in what we ourselves believe about the dynamics of human life. Not only what we say, but also what we do and in fact what we are, rests on what we believe. And while media pounds us with opinions, and much of our society at large would smother us into the 'mainstream' of a God-less approach to living, can we keep our footing solidly grounded on what we truly believe? Are we able to calmly draw ourselves into the presence of the only thing we know is good - and that is, God alone - and rescue our hearts from the tumult of life's vicissitudes? In "Silence Today" (page 16 of this month's Promin), Mother Raphaela reminds us that, "In silence, what even non-believers today have come to call their 'higher power' reveals Himself as a vital presence." The things that matter most to us can rarely find clarity in the midst of noisy chaos. As Mother Raphaela also points out, learning how to love in the way in which God intends us to, requires us to develop the most important listening tool of all -- silence. "Even the Son of God Himself...spoke His most profound words by what He was and by what He did; 'when God wanted to utter the secrets of His heart, He was silent on a Cross'" (Frederic Greeves, *Theology and the Cure of Souls*). May God bless us with tranquil hearts, ready to receive His peace and wisdom in these times of change.

Оксана

День Батька

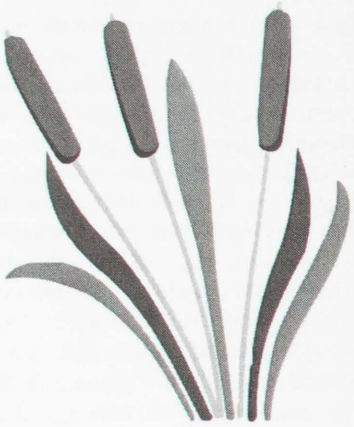

Батько

Моєму рідному батькові

Сорочка полотняна і манишка
Пригадується ... усмішка твоя ...
З сусідом сперечався за обніжки,
Тримавсь землі, як осени реп'ях.

Садив картоплю чи добірні щепи,
Чи перекопував сухі горби,
І сам, немов земля, засох, порепавсь,
І сам в землі пів віку загубив

Бувало дорікав мені Ох, де ти
Знаходиш радість серцю і душі
Навіщо пнешся й ти у ті поети,
Женися краще і покинь вірші!

Плоди дітей, роби з комори хату,
Вгрузай у землю і шукай дарів,
Кохай і муч її, терпку, багату,
Працюючи від рання до зорі.

Або учись на лікаря. Учися!
Та не тікай від прадідівських піль,
Щоб Ситники всі не перевелися,
Щоб на столі був завжди хліб і сіль.

Ах, милий батьку мій,
навіщо й ти ще
Чуття тривожиш дивно в час такий.
Хіба забув, що вже на хуторищах
Не крутяться дідівські вітряки

І не гуркочуть давні молотарки
В дворах хазяйських, що дідів давно
Вже комсомольці узяли за карки
І, як непотріб, кинули на дно.

Ах, батьку, батьку, традиційний тату
Я вже путі своєї не зміню
Тобі на жаль і подив. Забагато
В моєму серці льоду і вогню.

Й ні трохи розсуду -
що вибрать ліпше
І де шукать достатків і вигод...
Для мене краще, крилами
розсікши Важучу темінь,
знятись до висот.

І там ширять, шукаючи уперто
Бог зна чого, для кого і чому;
На порох чорні тучі перетерти,
Ущент розвіять вистояну тьму.

Щоб промінь дня,
гарячий перший промінь
Упав, як Божий дар, на чорнозем
Тобі на щастя - для сім'ї і дому,
Ну, а мені - для зустрічей і тем.

Щоб ти побачив, що і я не гірше
Як хлібороб, мозолю мозолі
І риюся в своїх буденних віршах
З такою ж радістю, як ти в землі.

Свою копаю ниву гострим лезом,
Старі чуття корчую, мов кущі,
Щоб падали в грунти моїх поезій
Із неба рідного густі дощі.

Хай виростають,
рвуться хай до неба,
Нехай колосяться мої пісні -
Щоб гордо ти торкавсь
рукою стебел
І свого сина бачив у мені.

Щоб ти не дорікав моїй удачі
Й часом не проклинав
мій творчий лет,
Щоб ти відчув і сам,
щоб ти побачив, -
Що й я землі потрібен,
як поет.

Написав Михайло Ситник
1946 р.

To all those good fathers whose sweet song lingers

Some dads leave early. They abandon their post before the watch is over. They run off and leave their work to someone else. Their claim to fame is a biological function.

Most hang around long enough to do whatever fathers are supposed to do such as play cash machine and fix things.

The days of having to tame wild pastures and untilled meadows are gone but the challenges of fatherhood today are equally formidable.

Many dads are working harder than ever and feeling more pressure to be involved with their children while competing against the allure of electronic media and the demise of respect for authority.

If God blessed you with a daughter you may have to give her away to some guy you hardly know which is like giving a Stradivarius violin to a gorilla. At least it brings the hope of one day having the perfect grandchildren.

Some dads have a minor role in the family drama. More seen than heard.

Consider Joseph.

He has no lines in the Christmas pageant. He watches and worries. Just stands there. When the little Lord Jesus gave his folks heart failure at age 12 by staying behind in Jerusalem when the convoy had left town, it was mother Mary who played the heavy.

After retracing their steps back to the steps of the temple it was Mary who said, 'Why have you treated us this way? Your father and I have been worried sick.'

Though never recorded in a gospel, Joseph quietly taught carpentry to his son.

Holy hands that would later gather the children and heal the sick first learned how to hold a hammer.

Hands that would bless rivals first learned to brace wood. Hands that would be driven with a nail first learned how to hold a nail.

After Joseph died, Jesus the eldest son would have become the village craftsman, working to support his mother and younger siblings.

But Jesus was given more than a trade. He was taught to think. When 12-year-old Jesus hung around the temple teachers he asked them good questions and offered insightful answers. According to Saint Luke, "Jesus grew in both body and wisdom." No mental midget.

Though foster father, Joseph influenced Jesus. Could the seeds of the Sermon on the Mount and the poignant parables have been planted in something Joseph said once?

When we think of a father's influence we may unearth longing or dread. But we may also find something in us now that we can trace back to them. Fatherly advice returns. We find ourselves reacting as they would have reacted. Even quiet dads can wear shoes someone wants to fill.

Around the time my dad died, Dan Fogleberg had a hit song about losing his own dad. It was called "The Leader of the Band"...

The leader of the band is tired and his eyes are growing old,
But his blood runs through my instrument, and his song is in my soul,
My life has been a poor attempt to imitate the man,
I'm just a living legacy to the leader of the band."

To all dads whose sweet song lingers in someone's soul, thanks.

Rev. Bob Ripley, author and syndicated columnist, is the Senior Minister of Metropolitan United Church in London ON. Reprinted from the St. Catharines Standard, June 14, 2003.

Голод 33

На сьогодні це сказано:
час народжуватися і час помирати,
час руйнувату і час будувати,
час розкидати каміння
і час збирати каміння,
час мовчати і час говорити.
Час -- говорити!
Хай ця гірка Книга,
народжена
після десятиліть безмовства,
ляже першим нашим каменем
у підмурок всенародного
пам'ятника трагічній історії
українського народу.

Цього року припадає 70-та річниця Українського Голодомору 1932-33 роках. Від 7 до 10 мільйонів людей згинуло в результаті цього страшного акту злочиньства совєтського режиму над Україною, який був підготований для того, щоб знищити Український народ - зліквідувати його.

Ще між нами є свідки цього геноциду, яким ці страшні дії совєтів являються перед очима аж до сьогодні і напевно будуть з ними до кінця їхнього життя.

В 1991-му році в Україні видано книжку „33-ий Голод, народна книга-меморіал", в якій подано тисяча свідчень очевидців, публицистичі коментарі, коментарі істориків, та інформації із розсекречених архівів. Дос. п-ні Атена Пашко, уступивша голова Союзу Українок в Україні подарувала мені цю цінну книжку. Нище подаємо декілька із цих зворушивих свідчень.

Хай ця інформації стане для всіх нас поштухом подбати про те, щоб ми ніколи не забували наших братів, сестер і дітей, які стали жертвами цього страхіття 1932-33 рр. Вічна їм пам'ять!

This year we are commemorating the 70th anniversary of the 1932-33 Forced Famine in Ukraine orchestrated by the Soviet regime to suppress and elimate the freedom aspirations of the Ukrainian people.

Seven to ten million Ukrainians - men, women and children suffered and died as a result of this horrific act of genocide.

We still have among us, survivors of this era, who will always be haunted by the memories of the indignities suffered by our people, many of whom still today find it painful to talk about their experiences.

In 1991 a book entitled "Famine '33 - a National Memorial" was published in Ukraine. This book contains some 1000 attestations of that era. Excerpts from the book follow.

We must never forget those who suffered needlesly. May their memory be eternal!
OC

Духовна Руїна

Літа 7441-го від Сотворення світу (літа 1933-го від Різдва Христового) був в Україні Великий Голод.

Не було тоді ні війни, ні суші, ні потопу, ані моровиці. А була тільки зла воля одних людей проти інших.

І ніхто не знав, скільки невинного люду зійшло в могилу -- старих, молодих, і дітей, і ще не народжених -- у лонах матерів.

До Книги Буття українського народу, -- якщо таку Книгу буде колись написано.

...Сонце сходило над вихололими за довгу зиму полями, сідало за обрій кольору крові й не впізнавало землю.

Чорне вороння зграями ширяло над селами, заціпенілими в тяжкому смертному сні.

Танули на обширах України важкі сніги весни 1933 року, являючи світові трупний сморід, апокаліптичні видива, співмірні хіба що з картинами Страшного Суду.

Чи була того року весна? Чи прилетіли до знайомих людських осель довірливі лелеки? Чи співали травневими ночами у вербах над річками солов'ї?

Ніхто того не пам'ятає сьогодні. Пам'ятають інше.

«На світі весна, а над селом нависла чорна хмара. Діти не бігають, не граються, сидять на дворах, на дорогах. Ноги тонюсінькі, складені калачиком, великий живіт між ними, голова велика, похилена лицем до землі, лиця майже нема, самі зуби зверху. Сидить дитина і чогось гойдається всім тілом: назад - вперед, назад - вперед, скільки сидить, стільки й гойдається. І безконечна одна «пісня» напівголосом: їсти, їсти , їсти. Ні від кого не вимагаючи, ні від матері, ні від батька, а так, у простір, у світ -- їсти, їсти, їсти...» (Кучерук Анастасія Максимівна, родом із села Судачівка Чуднівського району на Житомирщині).

«Помер чоловік мій Ваня. За ним повмирали діточки: Павлик двох років і Віра - півроку. Малесенька моя дівчинка хтіла ссати, але ж то був порожній мішок, з нього й капки не видушити. Обоїх їх я занесла на цвинтар сама. Як прийшла хоронити доню, то була свіжа маленька ямка на чиюсь дитину. Я збоку видовбала дірочку та й поклала її туди. А на Павлика сама викопала ямку». (Джулай Марія Григорівна з села Городище Літинського району Вінницької області).

«Батько кладе на тачку моїх два брати і сестру, везе на цвинтар. Розгріб лопатою мамину могилу, розгорнув рядно, поклав їх трьох туди ж, до мами. Батько почав лопатою кидать землю в яму, а я собі - руками. А тоді помер і батько... І так від моєї родини ніякого сліду -- ні могили, ні хреста.

Лідія Коваленко, журналіст

Сущук Домна Леонтіївна

народилася 1919 року
в селі Андріяшівка,
Бердичівського району
колись Вінницької
а тепер Житомирської області.

В нашому селі жило на той час понад 1000 жителів. Опишу нашу сім'ю. Батько мій Сущук Леонтій Никифорович був дуже працьовитою людиною. Нас у нього було шестеро. Щоб не дати нам загинути, він ставав на чотири-п'ять робіт, а ми помагали їх виконувати. Йшли з опухлими ногами й працювали до безсилля за 100 грамів хліба. Мені було 14 років, я приймала молоко, а числився батько. Носила за 3 кілометри пошту сестра, якій було 12 років. Брати 10-ти років і менший 8-ми років коней пасли, а батько доглядав хвиней. Так на один день ми одержували 500 грамів хліба і 5 черпаків баланди -- і ділили все це на 8 душ. А мати вдома сушила листя із вишень, пирій молола і готувала вариво таке. На сніданок крали два буряки кормових біля свиней, і мати готувала нам з них по стакану звару. Дуже були нещасні, замучені, але вижили. А в нашій Андріяшівці померло більш як 700 душ.

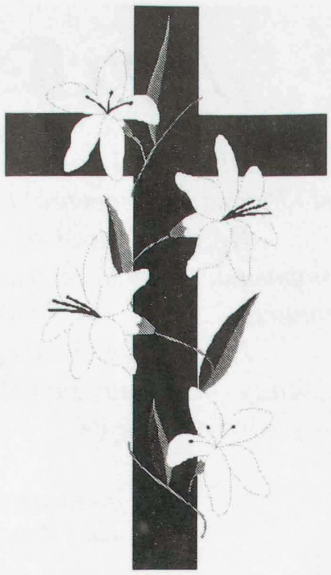

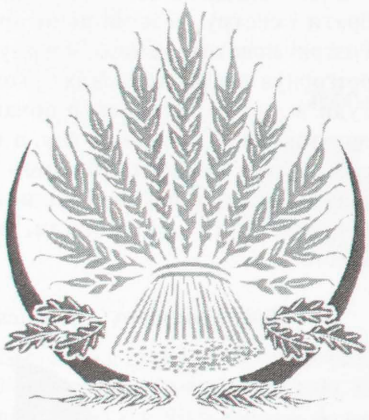

Гончарук Марфа Павліна

1924 року народження,
жителька села Шура-Бондурівська
Гайсинського району
Вінницької області.

Мені в 1933 році вже дев'ять років було, я все чисто пам'ятаю. Нас було в батьків четверо. Тато мої робили з глини горщики, ходили з мамою по селах, аби виміняти яку жменю зерна. Вони за поріг, а гості на поріг. Залізними пальцями стукають скрізь і в нас питають, а де тато хліб закопав, скажіть, то дамо вам буханку хліба та будете їсти... Забрали в нас корову.

От і не змогли тато з мамою ходити та міняти, бо скоро попухли. А ми, діти, ще раніше попухли. Так просили ми в мами їсти, так просили. Менший брат плакав-плакав, а на ранок помер. Ранком помер другий мій брат, старший, з 20-го року. Лежать обидва мертві. Мама плачуть. Того ж дня увечері помирає і сестра. Уже троє лежать, усі пухлі, аж дивитись страшно. А я ж сама така. Мама сусідові сказала: у мене вже троє померло. Сусід сказав у сільську Раду двоє приїхали на підводі, були в них червоні пов'язки на рукавах. Забрали братиків і сестричку у ряднах на підводу і повезли. А через два дні умирають тато.

Саме вечір був, субота. Я так коло них, мертвих, і спала. А в неділю рано мама говорять: дай мені, дитино, убрати все чисте з скрині. Я їм подала, і вони убралися, лягли і померли. Лежали тато й мама до понеділка. Май місяць тридцять третього року був. А в понеділок прийшов наш родич, дядько, заявив у сільраду, що померли. Приїхали і забрали їх, завезли за село, в яму.

Коло нас жив моїх тата брат. Шестеро дітей за три дні померли. Пішла я до них і побачила: одне лежить на землі мертве, друге на лаві, третє на столі, а їхня мама плаче, не знає, що робити. Коли дітей забрали, дядько, пішов у світ, говорив -- піду в ліс і щось собі зроблю. І так його більше й не було. А його жінка помішалася умом, ходила, як русалка, коси розпустила і все говорила, що «красна мітла» забрала мої діти, чоловіка і хліб.

Виростала я в сільському патронаті. А як мені хотілося маминої ласки та називати ці слова -- мама, тато.

Тяжко мені те все згадувати, хоч і я вже сама мама і бабуся. Виростила з чоловіком шестеро дітей, вилетіли як пташки з гнізда, а я от не можу забути, як мучилися люди в 33-му році.

NEWS RELEASE

SENATE OF CANADA ADOPTS MOTION CALLING ON GOVERNMENT OF CANADA TO RECOGNIZE THE 1923-33 UKRAINIAN FAMINE/GENOCIDE

(Ottawa) June 20, 2003 - In an historic move, the Senate of Canada unanimously adopted a motion last night calling on the Government of Canada to recognize the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33.

The motion, originally moved by Senator Andreychuk, calls; for the recognition of the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33 and to condemn any attempt to deny or distort this historical truth as being anything less than a genocide; for the fourth Saturday in November to be designated as a day of remembrance for those who perished during the time of the Ukrainian Famine/Genocide; and for all Canadians, particularly historians, educators and parliamentarians, to include the true facts of the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33 in the records of Canada and in future educational material.

Senator Andreychuk expressed satisfaction and appreciation that the Senate recognizes the significance of this atrocity. "The motion represents a great step in giving a voice to all those who fell victim to the famine-genocide" she stated.

"I cannot begin to tell you the number of people in Canada, Ukraine and elsewhere who are thankful for this motion. I want to express my appreciation to the Ukrainian Canadian Congress and others throughout Canada for their determination and support to ensure that all those who suffered because of this tragedy are not forgotten," said Andreychuk.

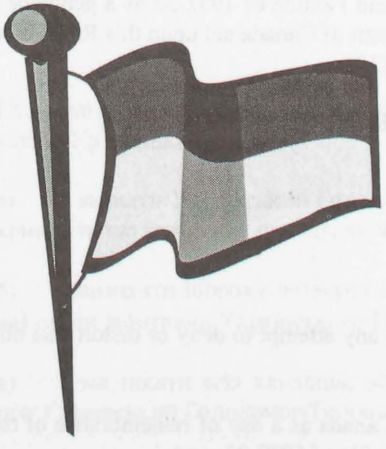

The Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33 saw over seven million people perish when the Soviet Union, under the leadership of Joseph Stalin, executed a policy designed to suppress all resistance to forced collectivization.

For further information:

Peter Stieda
Office of Senator Raynell Andreychuk
(613) 996-4600

КОНҐРЕС УКРАЇНЦІВ КАНАДИ
ЦЕНТРАЛЯ

UKRAINIAN CANADIAN CONGRESS
HEADQUARTERS

CONGRÈS DES UKRAINIENS-CANADIENS
(SIÈGE SOCIAL)

456 MAIN STREET, WINNIPEG, MANITOBA, CANADA R3B 1B6 TEL: (204) 942-4627 FAX: (204) 947-3882

PRESS RELEASE

Unanimous Resolution of the Senate of Canada concerning the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33

June 19, 2003

Today in Ottawa, the Senate of Canada adopted unanimously the Motion of the Honourable Senator Raynell Andreychuk calling upon the Government of Canada:

a) to recognize the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33 and to condemn any attempt to deny or distort this historical truth as being anything less than genocide;

b) to designate the fourth Saturday in November of every year throughout Canada as a day of remembrance of the more than seven million Ukrainians who fell victim to the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33; and

c) to call on all Canadians, particularly historians, educators and parliamentarians, to include the true facts of the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33 in the records of Canada and in future educational material.

The Ukrainian Canadian Congress (UCC) was actively involved in this issue and UCC President Eugene Czolij was in attendance at the Senate during the unanimous adoption of the Motion concerning the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33.

"The UCC congratulates the Senate of Canada and, in particular, the Honourable Senator Raynell Andreychuk for the historic Resolution calling upon the Government of Canada to recognize the Ukrainian Famine of 1932-33 as a genocide", said UCC President Eugene Czolij. "The UCC is also requesting that the Government of Canada act upon this Resolution this year, during the 70th anniversary of the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33."

The full text of the Senate Resolution concerning the Ukrainian Famine/ Genocide of 1932-33 is as follows:

RESOLUTION

"That this House calls upon the Government of Canada:

a) to recognize the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33 and to condemn any attempt to deny or distort this historical truth as being anything less than a genocide;

b) to designate the fourth Saturday in November of every year throughout Canada as a day of remembrance of the more than seven million Ukrainians who fell victim to the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33; and

c) to call on all Canadians, particularly historians, educators and parliamentarians, to include the true facts of the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33 in the records of Canada and in future educational material.

GIVEN THAT the Genocide of Ukrainians (now commonly referred to as the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33 and referred to as such in this Motion) engineered and executed by the Soviet regime under Stalin to destroy all opposition to its imperialist policies, caused the deaths of over seven million Ukrainians in 1932 and 1933;

THAT on November 26, 1998, the President of Ukraine issued a Presidential Decree establishing that the fourth Saturday in November be a National Day of Remembrance for the victims of this mass atrocity;

THAT the fourth Saturday in November has been recognized by Ukrainian communities throughout the world as a day to remember the victims of the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33 and to promote the fundamental freedoms of a democratic society;

THAT it is recognized that information about the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33 was suppressed, distorted, or wiped out by Soviet authorities;

THAT it is only now that some proper and accurate information is emerging from the former Soviet Union about the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33;

THAT many survivors of the Ukrainian Famine/Genocide of 1932-33 have immigrated to Canada and contributed to its positive development;

THAT Canada condemns all war crimes, crimes against humanity and genocides;

AND THAT Canadians cherish and defend human rights, and value the diversity and multicultural nature of Canadian society."

For further information, contact: Ostap Skrypnyk, Executive Director, Ukrainian Canadian Congress
Tel (204) 942-4627 Fax (204) 947-3882 ostap.skrypnyk@ucc.ca www.ucc.ca

---

ПРЕСОВИЙ КОМУНІКАТ

Одноголосна Резолюція Сенату Канади стосовно Українського Голодомор/Ґеноциду 1932-33

19 червня 2003

Сьогодні в Оттаві Сенат Канади схвалив одноголосно резолюцію достойної сенатор Рейнел Андрейчук закликаючи Уряд Канади:

а) визнати Український Голодомор/Ґеноцид 1932-33 та осудити будь-яке намагання заперечувати або викривляти цю історичну правду, як ніщо інше тільки геноцид:

б) визначти щороку четверту суботу в листопаді в Канаді, як день пам'яті понад сім мільйонів українців, які стали жертвами Українського Голодомору/Ґеноциду 1932-33; та

в) закликати всіх канадців, особливо істориків, педагогів і парляментаристів включати правдиві факти про Український Голодомор/Ґеноцид 1932-33 в архіви Канади й в майбутні освітні матеріяли.

Конгрес Українців Канади (КУК) активно сприяв цій справі та президент КУК Євген Чолій був присутній в Сенаті під час одноголосного схвалення резолюції стосовно Українського Голодомору/Ґеноциду 1932-33.

„КУК дає признання Сенотові Канади, а зокрема достойній сенатор Рейнел Андрейчук, за історичну резолюцію, яка закликає Уряд Канади визнати Український Голодомор 1932-33, як геноцид" заявив президент КУК Євген Чолій. „КУК також звертається до Уряду Канади позитивно віднестися на цей заклик ще цього року, у 70-ту річницю Голодомору/Ґеноциду 1932-33."

Неофіційний переклад повного тексту резолюції Сенату Канади стосовно Українського Голодомор/Ґеноциду 1932-33 є наступний:

Ця Палата закикає Уряд Канади:

а) визнати Український Голодомор/Ґеноцид 1932-33 та осудити будь-яке намагання заперечувати або викривляти цю історичну правду, яка ніщо інше тільки ґеноцид;

б) визначти щороку четверту суботу в листопаді в Канаді, як день пам'яті понад сім мільйонів українців, які стали жертвами Українського Голодомору/Ґеноциду 1932-33; та

в) закликати всіх канадців, особливо істориків, педагогів і парляментаристів включати правдиві факти про Український Голодомор/Ґеноцид 1932-33 в архіви Канади й в майбутні освітні матеріяли.

БЕРУЧИ ДО УВАГИ, ЩО Ґеноцид українців (звичайно відомий тепер, як Український Голодомор/Ґеноцид 1932-33 і так названий в цій резолюції). придуманий і виконаний совєтським режимом Сталіна, щоби знищити всю опозицію до його імперіялістичної політики, спричинив смерть понад сім мільйонів українців в 1932 і 1933; і

ТОМУ ЩО 26 листопада 1998 президент України видав Президентський Указ в якому встановлено четверту суботу листопада, як День пам'яті жертв цього масового страхіття:

ТОМУ ЩО четверта субота в листопаді була визнана українськими спільнотами по цілому світі, як день для вшанування пам'яті жертв Українського Голодомору/Ґеноциду 1932-33 і для пропагування основних свобід демократичного суспільства;

ТОМУ ЩО загальновизнано, що совєтська влада придушувала, викривляла або викреслювала відомості про Український Голодомор/Ґеноцид 1932-33;

ТОМУ ЩО щойно тепер деяка правильна й точна інформація виходить з бувшого Совєтського Союзу про Український Голодомор/Ґеноцид 1932-33;

ТОМУ ЩО багато людей, які пережили Український Голодомор/Ґеноцид 1932-33 імігрували до Канади та дали свій внесок у її позитивний розвиток;

ТОМУ ЩО Канада осуджує всі воєнні злочини, злочини проти людства й геноциди;

ТА ТОМУ ЩО канадці високо цінують і захищають права людини та цінують різнородний та багатокультурний характер канадської спільноти.

Про дальші інформації, контактувати:

Остап Скрипник
Екзекутивний директор
Конгрес Українців Канади
(204) 942-4627 (телефон)
(204) 947-3882 (факс)

Радість Зелених Свят

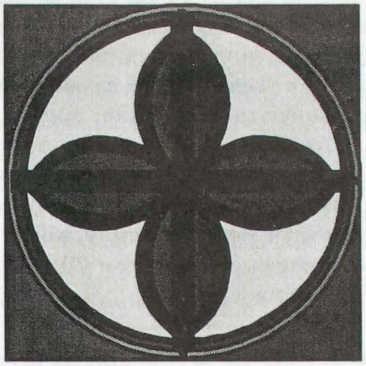

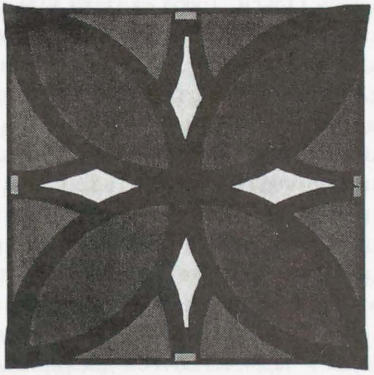

Зіслання Святого Духа, це радість душевна. Це обнова. Це мудрість правильного мислення. . . наші предки звали просто: святою неділею -- або „зеленими святами".

Тоді там, на рідних землях, на всіх одвірках, дверях, вікнах та віконницях, зеленіло липове галуззя . . . а їхнє густо насичене листя -- неначе широкими хліборобськими руками-долонями, обнімало назовні „хижі"-хати і було так відрадно, святково та „ладно". Немов заворожені зелені замки -- на Підгір'ї -- зустрічали святу неділю, в минулому, мої предки над Сяном.

В нутрі кожної хати теж все зеленіло. Завішували скрізь ліщину, та розкішні кленові листки. Прикрашували святі ікони та хатнє устаткування, щоби гідно та радісно зустріти цей небуденний День - Зелених Свят.

На столі стояв глиняний глечик з джерельно-криштальною водою, та в ньому запашний букет цвітів-зілля, що було збиране руками дітей, - в лісі та на левадах: жовтільки, кузінки, кровник неруш-зілля та папороть. Все, що цвіло, що мало гарну форму, приносилося до хати, щоби відтак в церкві посвятити, та щоби сила Святого Духа, залишилася в цьому зіллі, як величний дар святої Зеленої Неділі. Це зілля засушувалося . . . бо, коли моторошно ставало в часі так званої тут „електричної бурі" -- мої предки запалювали дрібку святого зілля... і тоді не боялися ні громів ні блискавиці, бо дим Божого Духа охороняв ціле обійстя.

Віра ця допомагала поборювати багато труднощів, що в теперішньому часі називають „опіюм" -- або лагіднійше „забобонами".

Закосичені в той час були й гроби рідних -- та й плили пісні -- молитви , -- на вічну пам'ять із рода в рід, -- по кладовищах чи на цвинтарях.

Відірвані від гнізда предків, ми перестали маїти наші хати . . . не роблять цього так спонтанно й на рідних землях, бо ж це „злочинний опіюм", тож маленькими галузками-думками, летім у раннє дитинство, де фантастичні чудові, навіяні поезією та пов'язані з природою -- відбувалися колись зелені свята.

І просімо ласки в Духа Небесного:

Утішителю душ людських,
прийди, замешкай в нас,
прочисти наш розум,
дай нам правильні, світлі думки!

Ярина Зоряна

Під святу неділю, 1982 р.
Із Променя 1989 р.

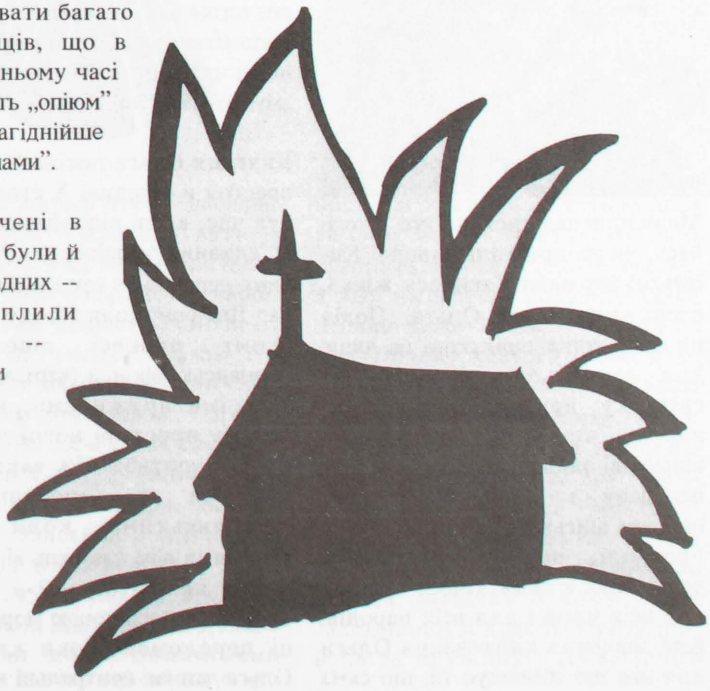

ЖІНКИ КНЯЖОЇ ДОБИ

Велика княгиня українська Ольга (945-964)

Минуло понад тисячоліття з того часу, як на престолі молодої Київської держави з'явилася жінка, вдова князя Ігоря, Ольга. Подія ця незвичайна, виняткова не лише для середньовіччя, коли на світанку державного життя, народи вище за все цінили військові здібності, фізичну силу володаря - князя, що був головне вождем війська. Поява жінки на престолі, яка сама править державою, є винятковим явищем для всіх часів і для всіх народів. Але значення князювання Ольги для нас ще збільшує те, що сама Ольга являла собою виняткову особистість, як властивими їй жіночими чарами, так і видатними здібностями володаря, будівника держави. Правління її наче яскравий промінь освітлює цілу добу, дає напрямні для ліпших з її наступників. Скупі історичні дані про Ольгу доповнюють, прикрашують легенди, які в повному погодженні з цими даними, допомагають нам створити величний і чарівний в той же час образ „мудрої", святої княгині Ольги.

Княгиня Ольга посіла Київський престол в середині X століття; це був час, коли відбувався процес об'єднання українських племен в одну державу, з столицею Києвом над Дніпром; коли значну участь в цьому процесі відогравали норманські вікінги (варязькі князі) з своїми дружинами; коли на всьому просторі нової держави йшла боротьба між варязькими князями та місцевими -- слов'янськими; коли поволі поганська віра і мораль відступила перед новою вірою -- християнством з його новою мораллю. В ці переломові роки княгиня Ольга займає центральні місця, як у хронологічному відношенні, так і у всіх інших: з неї дійсно розпочалася нова доба історії України-Руси. Треба додати ще, що завдяки правлінню Ольги нам стає зрозумілішою вся ця доба, і з темряви тисячолітньої давнини вимальовуються правдиві образи і закладається нове уявлення про високу культуру X століття, коли люди вміли розуміти й шанувати моральну силу жінки і беззаперечно протягом 20 років корилися цій жінці.

Щоб яскравіше уявити діяльність і особу Ольги, треба сказати кілька слів про її попередників, а також ті обставини, за яких посіла вона княжий престол Київської держави. Чим далі і глибше посуваються досліди, чим більше порівнюють свідоцтва наших літописів з археологічними дослідами та з відомостями чужинців, тим більше зміняються ті уявлення, які характеризували історіографію XIX стол., тим більше відмовляються дослідники від аберацій про „варварські" культурні обставини, в яких перебувала Україна-Русь X століття.

В середині IX ст. на Заході Европи ще не знали нічого з того, що робилося над Дніпром. Цінне свідоцтво 839 року про прихід до Людовіка, цісаря Німецького, послів від цісаря Візантійського і якогось короля русів. Про цього короля ще не чули в Німеччині. Але пройшло менш як 30 років і могутня Візантійська імперія здригнулася від нападу цієї самої Руси, і спасіння столиці східнього світу, Царгорода приписували сучасники лише чудесній допомозі Влахернської ікони Божої Матери: людські сили не могли врятувати її. Князь Аскольд встає перед нашими духовними очами, як основоположник нової могутньої

держави Руси в середині IX ст., з ним зв'язане перше хрещення Руси.

Другим реальним володарем Київської держави з'являється Олег. Він розпочав об'єднання слов'янських племен: сіверян, деревлян, радимічів, кривичів, і вів багато воєн: доходив до Каспійського моря і воював з Візантією. Він взяв Царгород, і в 911 р. склав з Візантією вигідний для Руси договір. Так Київська держава вийшла на кон історії Східньої Европи. Політику Олега продовжував наступник його Ігор: він вдерся на Закавказзя, оволодів важливим торговельним містом Берда. Про його походи писав перський поет Нізамі. Проте похід на Візантію Ігоря був невдалий і року 944 склав він договір вже не такий корисний, як договір Олега. Але цей договір дуже важливий тим, що в ньому згадуються християни-піддані Ігоря, на правах рівних з поганами. Згадується церква св. Іллі у Києві, де приносили християни присягу: *„вона стояла над ручаєм, конець Пасинч бесды и Козарь: се бо сбярная церква"*: так описує цю церкву літопис; ясно, що за часів літописця ще добре знали місце, де стояла вона. Ці договори цікаві і в іншому: з них видно, що влада князя не була ще цілком єдиновладна; існували ще князі „під рукою великого князя"; вони брали участь в складанні договорів самі, або через послів своїх. Імена цих послів переважно варязькі, хоч в договорі Ігоря згадуються, треба гадати слов'яни: Уліб, Володуслав, Синко, Борич. Згадується і жінка -- Переяслава. Літопис оповідає про страшний кінець Ігоря: він хотів, зібравши данину з деревлян, зібрати з них додаткову, що викликало обурення їх і вони забили його і частину дружини. Цей епізод свідчить про те, які були відношення між великим князем київським і підвладними племенними князями: підкорені племена платили данину, при чому розмір її не був встановлений і залежав від того скільки вдасться зібрати.

За таких обставин в 945 році вступила на київський престол вдова Ігоря, княгиня Ольга.

Катастрофа 945 року застала молоду Київську державу, як завжди то буває, не готовою: дорослих спадкоємців не було: залишився малий син, Святослав; були ще племінники, „неті", як

називав їх договір Ігоря. Звичайно, вони могли б претендувати на владу, але чомусь не зробили цього. Могло б бути заворушення іншого роду, могли піднести голови оті „підкорені" місцеві князі, тим більше, що деревляни мали свого улюбленого князя Мала. Нарешті, були могутні воєводи, як Свенельд, який мав свою дружину, якій заздрила дружина Ігоря. Взагалі, загальне становище України-Руси нагадувало в 945 році те, в якому опинилася Україна-Русь в 1205, коли в битві під Завихостом загинув Роман, князь Волинський. Різниця була в тому, що Роман був князем держави, яка вже нараховувала понад 300 років життя. В 945 році Ігор залишив державу з ледве приборканою людністю, забитий сам під час повстання. Але вдова Романа княгина Ганна, опинилася в трагічному стані; і сусіди, і родичі -- князі, і піддані намагалися захопити владу і потрібна була її велика енергія, щоб зберегти спадщину для синів. Не згадує літопис жодного заворушення після смерти Ігоря і ніхто не намагався вихопити владу з жіночих рук: цій слабій фізично жінці скорилися всі племена і протягом 20 років правила вона мирно. Мимо волі постає думка: як великий мусів бути авторитет Ольги, щоб протягом 20 років тримати владу над одною з найбільших держав тогочасної Европи, а з другого боку -- як висока була свідомість і культурність тієї еліти, того провідного гуртка, який оточував її, допомагав їй правити й визнавав над собою її владу.

Ми мало знаємо з біографії Ольги. Літопис не дає для цього підстав, і дослідники висували різні гіпотези, які до цього часу не можемо з повною певністю прийняти: одні вважали її за варяжку, інші -- за болгарку, нарешті -- треті за слов'янку і, мабуть, ці мали найбільш вірогідностей. Не відомо, з якої місцевости походила вона: літопис каже стисло: *„приведеша єму (Ігореві) жену з Пскова, именем Ольгу"*. Низка легенд зв'язана з соціяльним походженням Ольги: за одними вона була донькою Псковського князя, за другими -- донькою боярина, за третьою -- донькою селянина, що мав перевіз на річці. Там, коли вона заміняла батька, побачив її князь Ігор; захоплений її красою і розумом, взяв за дружину. Ця остання

версія, не залежно від того, чи відповідає вона правді, чи ні, цікава, як легенда, яка відбиває головні риси, властиві Ользі: її красу у чарівливість, і в той же час її мудрість: ці дві прикмети супроводять Ольгу до могили, принаймі в уяві її сучасників.

Ми не знаємо точно року, коли народилася Ольга, ні року її шлюбу з Ігорем. Приведені вище слова літопису датуються 903 роком. Вже давно наукова критика піддала сумніву хронологію князювання Ігоря та справжніх відношень його з Олегом. За літописом він був сином Рюрика, і Олег був його опікуном. Надто довгий час тривала ця опіка! В 879 році Рюрик, вмираючи передав Олегові Ігоря, що був дитиною а ця опіка тривала до смерти Олега в 913, цебто 34, а якщо припустити, що Ігор мав рік життя коли помер Рюрик -- було йому вже 35 років, коли він „почав княжити". Тому деякі дослідники (В. Пархоменко, М. Таубе) припускають, що не було ні походження Ігоря від Рюрика, ні опіки Олега. Викликає сумнів і дата шлюбу Ігоря. За літописом Ольга мала принаймні 57 років, коли вона посіла Київський престол. Таке припущення викликає другий сумнів: за літописом Святослав був її єдиним сином, а в 945 році він був ще малий хлопчик. Тоді народження його треба віднести на час, коли Ольга мала понад 50 років. Очевидно, одружилися Ігор і Ольга значно пізніше.

Ми не маємо відомостей про Ольгу за життя Ігоря; літопис подає лише факт надання їй Вишгорода, мала вона і село Ольжичі. В договорі Ігоря з греками згадується посол Ольги: все це свідчить про високе правне становище як Ольги, так і жінок взагалі на Русі. На таке положення жінок давніх часів вказують пам'ятки українського епосу, т. звані „билини", в яких зустрічаємо жінок-„поляниць", хоробрих багатирок, що змагалися з міцнішими багатирями; такими були й Настасія королевична, і жінка Ставра Годуновича. Остання має свою власну дружину. Ремінісценція доби в словах билини: *„Возьми у мене, князя, сто челевек русских могучих богатьрей, у княгини беру другие сто"*.

Катастрофа 945 року поставила перед Ольгою відповідальне завдання: вона сама, як і більшість її підданих були погани. Кодекс поганської моралі вимагав від родичів кривавої помсти за забитого. Цей неписаний кодекс був такий обов'язковий що через 75 років після того, християнин Ярослав Мудрий не наважився скасувати криваву помсту в „Руській Правді", не зважаючи на те, що протягом 30 років Русь офіційно була охрещена, що невпинно в церквах проповідували новий заповіт християнської любови і прощення ворогові. Лише сини Ярослава, доповнюючи „Руську Правду", наважилися скасувати право і обов'язок помсти, замінили грошевою покутою. Тому цілком природно, що Ольга повинна була помститися за смерть чоловіка. до того ще й князя. Літопис докладно описує всі ті вибагливі способи помсти, в яких Ольга знов таки виявляється не лише, як вірна дружина-вдова і месниця за чоловіка, але як виключно розумна, хитра жінка, яка підступно обдурює простоватих деревлян. Дещо в цій епопеї заслуговує на увагу. Перш за все - деревляни, забивши Ігоря, вирішили просити Ольгу одружитися з їх князем Малом; своїх місцевих князів протиставляли вони варязьким; Ігоря порівнювали з лютим вовком, а про свого князя Мала казали, що „наші князі добрі суть, роспасли бо деревську землю". Ольга наказала засипати їх живими. Вона послала послів до деревлян і просила, щоб було вислано до Києва нових послів, знатніших, бо інакше *„не пустять мене людье Киевскии"*. Нових послів було спалено в лазні. Після того Ольга поїхала сама і влаштувала тризну, під час якої дружинники її напоїли деревлян і перебили понад 5,000 чоловік. Цим не закінчилася: вона пішла війною на деревлян, і не могла взяти столиці їх, Іскоростеня; тоді запропонувала дати їй малу: по 6 птахів від двору; цим птахам прив'язано було запалений трут і вони, повернувшись домів, підпалили все місто. Після того Ольга розгромила деревську землю і взяла тяжку данину. В цьому оповіданні важливе те, з якою цікавістю, любовно переказує чернець-християнин всі ці страхіття; в оповіданні ані натяку на осуд, на закид Ользі. Більш ніж ймовірно - такої помсти ніколи не було, але ці легенди передають нам те, як за поганською мораллю повинна була робити зразкова вдова-княгиня. І знов у всіх етапах цієї епопеї виступає Ольга, як мудра, хоч і жорстока жінка.

Із книжки „Видатні жінки України", автор Наталія Полонська-Василенко, видання Союзу Українок Канади, 1969

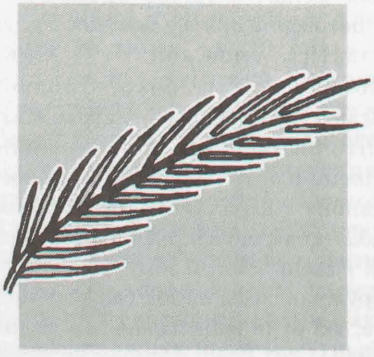

ПРОМІНЬ

Розбудить промінь новий день
До радості, до праці,
До пошуків, і до пісень,
До дружньої співпраці.

Розбудить крізь віконне скло
Моєї доні усміх,
Любові дружньої тепло
І нашу віру в успіх.

Прозора ниточка тонка
Небесного світіння
Об'єднує нас з дня у день
В Союзі й розумінні.

Нехай нас Промінь об'єднає,
Веде, в майбутнє кличе.
Нехай у буднях не згасає
Натхнення будівниче.

Щоб ми в Союзі Українок
Вкраїну прославляли,
Традиції й співучу мову
Свою - не забували!

Наталя Ґриців,
Едмонтон, Альберта

Цей вірш нам прислала Наталя Грицiв із Едмонтону. У своєму листі вона так пише:

Добрий день дорогі Орися і Оксана!

Висилаю маленьку пожертву на наш журнал. А Вам особисто маленький вірш. Він так якось легко народився.

Спасибі, що дбаєте за наш журнал.

На все добре.
Наталя
30.04.2003
Едмонтон, Альберта

Падають зорі

(Олені Телізі)

Серпень у небі теплім літає у висоті,
Падають сині зорі у пшениці золоті.
Я усміхнусь і заплачу над долею твоєю,
Ти народилась, щоб стати ще однією зорею.

Погляд ясний і вроду
взяла від погожих світанків.
У сонця-любов до Вкраїни
І вірність їй до останку.

Сходить щодня сонце, роса вмиває траву.
Я тебе чую й бачу прекрасну, веселу й живу...
Ти впала, як зжата квітка, в Бабиному Яру.
Прекрасна вкраїнська жінка, схожа на ясну зорю.

Я усміхнусь і заплачу
Читаючи вірші твої.
Сплітають зорі у небі
Вічної слави пісні.

Наталя Ґриців,
Едмонтон, Альберта

Spirituality

Silence Today

by Mother Raphaela

from The Handmaiden, Vol. II No. 1/Winter, 1997, Conciliar Press, Ben Lomond CA

How often we hear parents lamenting that they have no idea what is going on with their teenagers: "He (or she) just won't talk." Or we hear that so-and-so is not speaking to such-and-such because one is offended by the other's behaviour. Conversely, friends working with young people in parish or school situations often share with us their observations that young people seem to have an inability to handle even short periods of silence.

Our own experience with women wanting to enter the monastic life confirms these observations. It seems that most people today have encountered silence, even with families, only as a negative quality -- the inability or unwillingness to communicate, or as a weapon used to withhold the Word of love, trust, and forgiveness that Christians are called to minister to one another.

It seems to us that there are two more aspects of this discomfort with silence that compound the problem. Television education has formed more than a generation into people who cannot use silence. Their experience of learning is not that of struggling to understand. Rather, they are thoroughly conditioned to "learn" only by being entertained; to absorb what is explained to them passively, without any need for exercising creative thought. Childhood-development experts are now claiming that children raised with the television as a baby-sitter and their primary educator from a preschool age are unable later to regain the creative learning abilities they normally would have formed during that period of their development. It is no wonder that blocks of silent time without "input", not to say entertainment, leave such people at a loss. They do not have the mental equipment to deal with them.

We would like to think that few children are that severely disabled. Yet friends of ours who are educators say that this is not fantasy; that teaching young people today is nearly a hopeless task unless one has high-powered media tools and the talents of a television entertainer. We hope that a therapeutic process will be developed for such a damaged generation, so that even if it involves much hard work as part of their later education, they can gain the functions we have come to consider to be normal human thinking capacities -- including the ability to function optimally during periods of silence.

There are many things that cannot be learned through entertainment. Much of the thought that has come down to us in literature -- including the works of the classical philosophers and the theologians and ascetic Fathers of the Church, and most of all the Bible -- is deliberately "incomplete" or "open". The liturgical services of the Church are also in this category, especially the Divine Liturgy. As with the education offered by a good teacher, everything that is needed is provided; but in order to learn, the student is forced to think, to draw out the meaning, to reach conclusions on his own, to develop his capacity for responsible and creative thinking.

Such books and liturgical services, like good teachers, do what no television or visual-aid program can do: they provide a listening atmosphere. They call forth the response that is hidden within. One might say that there is, in effect, a creative mode of silence built into such literature, worship, and education which a person learns to appreciate as his opportunity for growth and development. We are not willing to accept the loss of all that is contained within these resources, not to mention this creative, educational process. Will our generation perish by destroying the greatest resources of human worth and value along with our planet's natural resources?

The second aspect of this difficulty with silence is that it blocks communication. One cannot truly come to know persons, or the situations and objects around one, without listening to them and allowing them to reveal themselves. Any knowledge gained without this listening aspect is based more on one's own prejudices than on the reality around us. The research scientist is aware of how crippling such a prejudicial approach can be; the lover of God's creation, including mankind, will take this even more seriously. He will see that this is the greatest underlying cause of the global destruction of our environment.

Yet the person each one is most responsible for getting to know, the only person for whose life one is ultimately responsible before God, is one-

self. We cannot effectively lead others to learn or do what we ourselves have not been able or willing to learn or do. If we are going to learn how best to love others, we must begin with the silence that is necessary in order to listen -- to ourselves.

Self-knowledge has always been looked upon as the "hard and narrow way"; how much more is that true now for those who have been conditioned in many ways from earliest childhood to be unable to cope with silence. People damaged by parents who would not or could not take the time to listen to them or get to know them as persons, who saw them primarily as terribly annoying interruptions in their lives, find themselves filled with pain and anger. Having learned from their parents that unpleasant things (including themselves) are to be avoided, they flee from silence because it forces them to encounter themselves. One can only rejoice at the great miracle of grace that allows some of these people, at some time in their lives, to reach out to others who can help them begin to relearn their lessons. The healing of anger and pain begins only when they are faced and acknowledged. A person learns to love and forgive others only when he has learned to love and forgive himself -- in silence.

Members of the Church are not exempt from being damaged in this way. Far too often, they have experienced the Christian community of their parish as unable to listen to them any more than their parents or family are. Often, their beginning steps toward healing take them outside the Church to a therapist or "support group." Here at least they find people who listen, and an atmosphere which enables them to respond creatively, perhaps for the first time in their lives. Often their initial reaction will be anger towards the Church for not giving them what these others are offering. They will feel that the Church does not have what such professionals and groups have.

Such a reaction is not surprising and is to be expected. On one level it is absolutely justified. What the Church has to offer is a creative learning and growing experience -- it cannot compete as entertainment and be true to itself. Those who get beyond the initial stages of their healing by being listened to in a controlled, therapeutic environment, however, begin to find themselves able to listen in turn. They begin to hear and see things around them that they were too damaged to be aware of before. As they progress in healing, they discover that they are taking only first steps; they are only babes being fed on milk (cf. 1 Corinthians 3:2). There is a whole world of adult, Christian maturity that awaits them, which they can begin to grow into for the first time.

It would be a great mistake, however, to turn parishes, seminaries, and monasteries into "support groups" or clinics for professional therapy. Such bodies within the Church have another purpose: they are to be schools in the best sense. Just as a parish priest or seminary dean or monastic superior does not normally try to do open-heart surgery on community members, or set their broken bones, so he or she ought not to take on these other roles. Having said that, however, there is no doubt that the parishes, seminaries, and monasteries, beginning with those who are their heads, should certainly be aware of where such help can be obtained, and give encouragement to those who sense a call to such a ministry.

It should also be said that these leaders should have the humility to get such help for themselves when they need it, just as they get medical attention for critical problems. Insofar as they themselves have not experienced healing listening in their lives, cannot stand in silent prayer before God, cannot learn from the Scriptures and services of the Church unless they are changed into entertainment events, they cannot themselves be teachers for others. Those who admit their limitations in these regards and begin to get remedial help, especially when they are in positions of leadership, will ultimately be of far greater help to those with them, for they will be able to understand the struggles of others "from the bottom up."

Those who reach the point of beginning to listen to themselves in silence find that, paradoxically, they are not alone. In silence, what even non-believers today have come to call their "higher power" reveals Himself as a vital presence. Blessed are those who have the resources of Orthodox teaching to know that this presence is that of their Creator, who loves them to the point of dying for them on the Cross. Knowing that He created us and knows us far better than we know ourselves, and that He died for us while we were yet sinners (Romans 5:8), brings them into the presence of His healing Spirit, which is far more personal, loving, and powerful than any of the created, finite persons who may have mis-loved them in the past. He acts to heal what none of us can do or heal for ourselves or for others, even though we do begin to mediate His healing love and presence to and for one another as we come to participate in Him.

Let us who call ourselves Christians and perhaps even teachers of others begin to enter into this fellowship of our God. In silence and prayer, let us come to know Him, ourselves, one another, and the whole of creation, as we exist together in the Trinity of Persons who creates, sustains, and redeems all things and all men.

День Тата на птичому дворі

На птичому дворі в дідуся Романа була гарна курочка. Звали її Чубатка. Весною вона висиділа курчаток. Їх було тільки троє: курочка Цяпа та два півники: Забіяка та Клопотун. Як тільки вони вилупились із яєчок, то відразу почали вже бігати за мамою. Курчатка знали, що мама завжди подбає за те, щоб нагодувати їх, знали, що під крильцями в неї так затишно і тепленько й можна завжди сховатися від усякої небезпеки.

А на світі є багато небезпечного, страшного! Наприклад, котик. На перший погляд це дуже гарне звірятко, таке гарне в нього хутро, такий милий рожевий язичок, такий пухнатий довгий хвостик, але це тільки все таке приємне, коли не знаєш, що він має гострі пазурі і що він може тебе зловити і задушити. Добре, що мама Чубатка колись міцно надзьобала котика по голові за те, що він схопив Забіяку й мало не задушив. А шуліка? Страшний, великий шуліка, що налітає згори та вже, як схопить, то не вернешся ніколи до мами? Все це знали Чубатчині дітки, а тому навчалися її слухати. Як мама їх кликала до себе, то вони зараз же бігли до неї.

Курчатка любили свою маму дуже. Коли всі: люди, тварини та пташки святкували день своєї мами, курчатка і собі приготували дарунки Мамі-Чубатці. Цяпа принесла їй гарну квіточку, якою Чубатка прикрасила свій чубок. Забіяка і Клопотун зловили великого, товстого червяка. Правда, спочатку вони посварились за нього, але потім розірвали на дві половини та віднесли Мамі-Чубатці.

Мама подякувала діточкам, але потім сказала:

- Все це добре, але я хотіла б, щоб ви мені заспівали. Тебе, Цяпо, я навчу, бо ти курочка, то спів твій легший -- „Ко-ко-ко". А от Забіяка й Клопотун мусять навчитися гарно співати, бо вони півники. А який же то півник, що ніколи не співає?

- То ти навчи нас, мамо, - стали просити Чубатку Забіяка то Клопотун.

Та Чубатка відповіла: - Ні, цього я вас не зможу навчити. Ви йдіть до тата-півника Золоте Очко. Хай він вас навчить співати.

Побігли курчатка до півня -- Золоте Очко. Той був дуже зайнятий. Він знайшов у дворі великий шматок

хліба й скликав усіх курочок, щоб їх почастувати. Коли курочки збіглися та попоїли добре, півник доїв рештки хлібця, поглянув на сонечко, що приязно всміхалося до нього, пройшовся важно по подвірю, затріпав крильми, витягнув шию та дзвінко заспівав: „Ку-курі-ку-у".

Курчатка здалеку дивилися на тата. Вони уважно прислухались до його гарного співу, а потім підійшли до нього та й стали його просити: -- Навчи нас, тату, співати. Ми хочемо бути такими, як ти.

- Гм-м, так от що! - протягнув півень Золоте Очко. - Добре, я буду вчити вас, кожного ранку перед сходом сонця, вставайте та слухайте мене, а потім уже вправляйтесь самі. Я дуже зайнятий і не можу ввесь час буту з вами.

З того часу кожного ранку курчатка Забіяка і Клопотун вставали та бігли слухати татові співи. Час проходив скоро. Одного разу мама Чубатка сказала своїм діткам: - Слухайте, діти, вже час нам поздоровити свого тата. Він дуже добрий до нас всіх, співає нам, вишукує їжу, попереджує про небезпеку. Зробіть йому якусь несподіванку!

- Мамо, мамо, - пропищала Цяпа, -я маю пять пшеничних зерняток, що знайшла коло комори дідуся Романа, я подарую їх татові.

- А ми? - Забіяка й Клопотун хитро переглянулись. - Ми...зробимо несподіванку йому, але що, то не скажемо -- задиркувато пропищав Забіяка.

- Та добре, добре, - засміялася Чубатка. - Дивіться, не забудьте привітати тата, бо завтра всі святкують День Тата.

Настав вечір, все населення птичого двору пішло спати. Не спалося тільки Забіяці та Клопотуну. Вони дожидали ранку.

- Ой, хоч би не проспати, хоч би не проспати, - цокотів Клопотун. Як тільки появився перший рожевий промінь сонця, Забіяка й Клопотун вибігли з курника, злетіли на високий паркан, зовсім так, як робив їх тато Золоте Очко, та й почали гарно співату по черзі:

- Вітаємо тебе тату -- ку-ку-рі-ку-у, -- тоненько сріблом задзвенів голосок Забіяки.

- Вітаємо тебе в твій день, кі-кі-рі-кі... - вторував трошки несміливо хрипливим голоском Клопотун.

В куринку зчинився рух. Старенька зозуляста курочка тихенько дзьобнула під крило маму Чубатки. -- Сестро, сестро,ти чуєш, новина! Якісь гості приїхали до нас. Якісь півні на дворі співають.

- Ко-ко-ко-ко, ко-ко-ко-ко, куд-ку-дак, - схилювалася тітка Рябушка. - Чи чуєте, сусідоньки, -- нові півні в нашому дворі!

- Ках-ках-ках, ках-ках-ках. Та й співають гарно хлопці, страх, страх! - кахкала качка Плитконіс.

А мама Чубаточка позіхнула, зловила блошку під крилом, почистила лапкою носик, тоді прислухалася до молоденьких дзвінких голосочків і гордо промовила:

- Та це ж мої синочки вітають свого батенька з днем Тата, та й не дурно вітають, гарно він вивчив їх співати.

А Забіяка і Клопотун не спинялися. І назустріч сонечку, що врочисто заливало своїм промінням все подвіря, линула їх бадьора дзвінка пісня. І радісно їм відповідав тато Золоте Очко:

- Дякую-ю-ю, синочки, за пісеньку таку-у-у. Ку-ку-рі-ку! Добридень, Сонечко, ку-ку-рі-ку!

Весело всміхалося сонечко всьому населенню птичого двору дідуся Романа. І тонше всіх і найдовше сріблом бриніло Забіячине тоненьке: Ку-ку-рі-ку! Ку-ку-рі-ку!

Н. Наркевич

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

Ukrainian Women's Association of Canada

News from the UWAC National Office
- Вісті з централі -

Соня Бейзик, голова централі

The National Council of Women of Canada held their Annual General Meeting in Windsor, Ontario from May 29 to June 1, 2003. It was my pleasure to represent the Ukrainian Women's Association of Canada at this meeting.

UWAC members continue to be active in NCWC. Carla Kozak of Edmonton is now the first vice-president and Orysia Sushko of Hamilton was relected as Economics Convener.

Following is the UWAC annual report, which was printed in the docket received by all participants.

On behalf of the Ukrainian Women's Association of Canada (UWAC), National Executive, I would like to extend my sincere welcome to all participants to this, the 100th Annual General Meeting of the National Council of Women of Canada (NCWC) that is taking place in Windsor.

With respect to the UWAC's National Executive, its principal task is to coordinate activities of 85 local branches across Canada, having 2500 members. Provincial executives head branches in British Columbia, Alberta, Saskatchewan and Manitoba; branches in Eastern Canada are headed by one executive presently located in Montreal, Quebec.

The purpose of our association is to support, preserve, promote, maintain, provide, disseminate and publish representative facts, which portray the Ukrainian heritage and its contribution to Canada. To accomplisyh this purpose, the UWAC supports and executes all manner of deeds and acts that contribute to the growth of the Ukrainian Orthodox Church of Canada (UOCC) and encourages its members to practise and live by Christian principles as enunciated by the UOCC.

Some of our projects and initiatives in progress include the following:

- On the occasion of our 75th anniversary, which was in 2001, we encouraged our branches to submit brief summaries of their activities for the period 1975 - 2000. We hope this history will be published in the near future. Orysia Sushko has agreed to be the editor of this 25-year bilingual history. We have already published and documented the first 50 years of our history in a book titled "A Half Century of Service to the Community: An Outline History of the UWAC 1926 - 1976".

- We have launched a tape and CD called "For Our Children". It consists of children's spiritual and secular music and songs. The songs are sung by children from Winnipeg and the music was arranged by Rev. Fr. A. Harkavyi, parish priest of the Holy Trinity Ukrainian Orthodox Metropolitan Cathedral. Art arrangements were done by Taras Harkavyi.

- We published a book also titled "For Our Children". This book was published in cooperation with the UOCC and the Ukrainian Self-Reliance League of Canada. It contains selections of articles that appeared in the bi-weekly newspaper published by our UOCC - *The Herald*. The articles were written by our First Vice-President, Jane Luchak, and are appropriate for use by our Sunday schools and our bilingual Ukrainian schools. The book is currently sold out and is being republished by our office.

- On the occasion of our past 75th anniversary and our coming 80th anniversary, the national executive has commissioned Larisa Sembaliuk Cheladyn to produce an original watercolour, which will depict our spiritual and cultural aims and objectives. We are anticipating that the painting will be unveiled at our bien-

nial national convention, which will be held in Calgary in August 2003.

- We continue to publish a bilingual monthly journal - *Promin*. This journal covers a range of topics: historical and current events, social issues of interest to today's women, biographical sketches of women making significant contributions to the Ukrainian community in Canada and abroad, and human rights issues. Our capable and dedicated editors, Orysia Sushko and Oksana Sushko, who are members of the organization, publish the journal in Hamilton.

- We continue to support and provide guidance to our youth - the Canadian Ukrainian Youth Association - CYMK - Ukrainian Orthodox Youth.

- Our membership plays an important role in the development and continuing support of the Ukrainian Museum of Canada, UWAC, located in Saskatoon. The work of the National Museum is advanced with the help of five affiliate branches found in Vancouver, Edmonton, Calgary, Winnipeg and Toronto. The Museum and its branches are actively encouraging Ukrainian arts and crafts through workshops as well as through in-house and traveling displays and exhibits.

All across Canada, our association is represented at the local, provincial and national levels of the Council of Women. Our participation allows us to have a voice in the many issues that especially affect women and our families. We encourage our membership to continue to develop partnerships within the structure of the Council and take on leadership roles wherever possible. Reports such as this one give us the opportunity to share the multifaceted role played by our Ukrainian women, while we nurture our distinct culture and spiritual heritage. We too are a part of Canada's multicultural society. Our organization is committed to supporting the NCWC and urges our members to take an active role in it. On behalf of our membership, allow me to extend our sincerest wishes for a successful Annual General Meeting.

Ранок в горах

Розбудить сонце круглих гір вершини,
Смереки, чисту воду джерела,
Овець дзвіночки десь на полонинах,
Дим в димарях Карпатського села.

Роса траву вбере у шаль прозору,
Троянду дику хтось вплете в косу,
Сопілками й цимбалами у зворах
Пробудить сонце радість золоту.

Ріка минулого шумить об береги,
Смолою кедр укрив кору шершаву
Там, де смола ліпила руку до руки
і запах пліч з смолою ніч мішала.

Розбудить ранок круглих гір вершини,
В селі, де нас давно уже нема,
Ростуть троянди дикі і малина
Ріка п'є чисту воду з джерела.

Наталя Гриців,
Едмонтон, Альберта

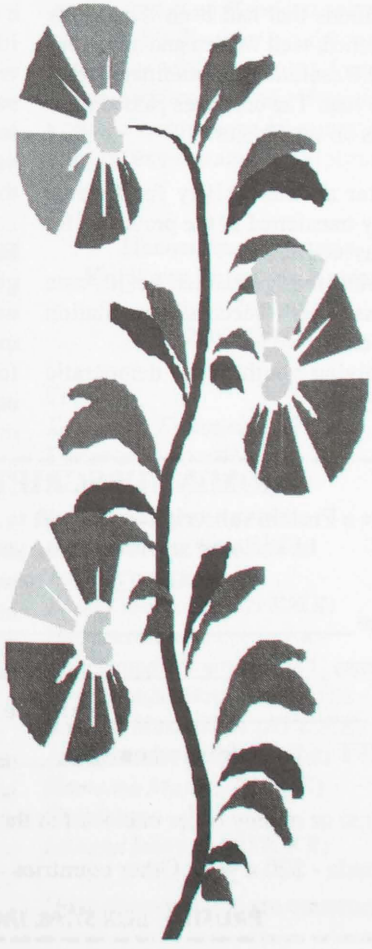

110th AGM of the National Council of Women

Sixty delegates from across Canada, Victoria to Halifax, gathered in Windsor, Ontario for the 110th Annual General Meeting of the National Council of Women of Canada, May 29 to June 1, 2003. The Ukrainian Women's Association of Canada, which has been a member of this prestigious group for over sixty years and has initiated or helped to implement many changes that have made Canada a better place to live for women and their families, was graciously represented by President Sonja Bejzyk

As with most annual meetings, the important part of the series of meetings came in the debates over the 21 resolutions that had been thoroughly researched, well written and submitted to the Resolutions Committee earlier in the year. The delegates passed resolutions on such topics as:

· better accountability for federal money transferred to the provinces for various programs,
· helping foreign-trained health care professionals to access accreditation more easily,
· involving youth in the democratic process,
· informing patients and parents of possible deleterious effects of various vaccines,
· rejecting the establishment of medical savings accounts,
· educating people about the causes and prevention of Fetal Alcohol Syndrome, and
· the dangers of mega-hydro-electric projects in Canada's North.

The delegates rejected two resolutions. One would have abolished mandatory minimum sentences (used for persons convicted on murder, firearms or repeated drunk driving charges), and the other would have asked the United Nations to establish a charter or declaration of responsibilities for individuals. The assembly referred six resolutions back to their submitters for redrafting or to the local councils for review during the year so that they may be debated at the 2004 AGM.

Each year, the National Council delegates choose a Common Program on which all the local councils and member societies can work together to share knowledge and expertise, educate their members and the general public, and begin to develop some solutions to a significant problem in Canada. The topic chosen for 2003-2004 is housing, exploring such questions as:
· housing as a right in Canada
· housing for the unemployable homeless,
· housing for the difficult to house, such as former mental patients who need medicinal or emotional support,
· housing for the working poor who do not make enough to be able to afford even the cheapest units in our tight rental markets in Canada, and
· housing options for the elderly, who require various types of housing in their later years.

The 111th AGM will take place in Edmonton, May 27 to 30 of 2004, and any member of UWAC may attend as an observer and take part in the debates on resolutions and other motions. More information about the National Council of Women of Canada, its history, policies and current projects, is available online at www.ncwc.com.

Submitted by Carla Kozak,
Convenor of Women's Issues

PROMIN SUBSCRIPTION FORM / ПЕРЕДПЛАТА НА ПРОМІНЬ

Give a Promin subscription as a gift to a friend or relative in Canada, Ukraine or any other country. A card will be enclosed acknowledging your gift. Use this form for a new or renewed subscription as well.

Gift _____ New Subscription _____ Renewed Subscription _____

Name _____

Address _____

City _____ Province _____ Country _____ Postal Code _____

If GIFT indicate from whom _____

Cheque or money order enclosed in the amount of $ _____ for _____ year(s) at $20 ($25) a year

Canada - $20 a year, Other countries - $25 a year - В Канаді - $20 на рік, В інших країнах - $25 на рік

PROMIN - BOX 57268, JACKSON STATION, HAMILTON, ONTARIO, CANADA L8P 4X1

Загальні збори Комітету Українок Канади -- Відділ Торонто

13-го травня 2003 року у домівці Суспільної Опіки відбулися загальні збори К.У.К. Програма зборів почалась урочистою Великодною молитвою, яку провела громадська активістка Дарія Темник. Збори відкрила голова К.У.К. Г. Щерблюк. Своїм привітальним словом вона подякувала тим, хто розуміє громадські завдання у представниць відділів жіночих організацій і дає моральну та матеріальну поміч. Відтак привітала 16 голів жіночих організацій - округи Торонто та представниць-делегаток до К.У.К. Вшановано пам'ять померших членок і покликано президницю загальних зборів.

Президниця зборів М. Шкамбара побажала присутнім головам дальшого росту і успіху жіночого руху в Канаді.

Краєва голова О.У.К. І. Ващук у своєму привіті підчеркнула працю К.У.К., як княжий дар, що служить українській громаді понад 50 років і який являється дуже важливим чинником у поширенні знань про українців у Торонті.

Звіти діяльности управи і референтур були високого рівня - налагоджені між жіночими організаціями міцними контактами. Це збудувало атмосферу праці сильної організаційної родини. Зовнішні зв'язки - це історія, яка супроводиться шляхом цікавих засобів до поширення інформацій про нашу культурну спадщину. Ця праця є виявом національної ідентичності. Примір: це „Різдво у Світі", „Великдень у Торонті". Великі витвори рук - це станки, які презентують наші обрядові звичаї та викликають зацікавлення у міжнародної публіки. Працю на цих зовнішніх відтинках координують К. Воловець, К. Боднарчук та Н. Маял, які були нагороджені управою міста. Співпраця з різними народами є дуже корисною і є „перлиною" масової інформації та осягом успіху К.У.К.

Позитивну реакцію виявив фінансовий звіт, який вказав на дбайливе господарювання громадським капіталом. Поміч українській освіті і тим, що у потребі - бувшим в'язням та ветеранам II Свотової війни - сьогодні сеньйорам України.

Громадські імпрези

Комітет Українок традиційно організовує „Свято Героїнь" та „День Лесі Українки", які засвідчили ротацію поколінь. Референтка імпрезової комісії С. Жовнір-Клос, її музична обдарованість та надзвичайна працьовитість непомітно будує зв'язок поколінь. Праця важлива і належно оцінена - українська громада чисельно піддержує ці імпрези і в тому полягає їх цінність.

Корпораційне звідомлення фахово подала і пояснила Х. Татарська.

За Контрольну Комісію звітувала голова М. Хомин - здійснивши перевірку всіх діловодств і просила уділення абсолюторії. Номінаційна комісія випрацювала листу нової управу, яку подала Х. Татарська.

Нововибрана Управа
Комітету Українок Канади
Відділ Торонто
2003-2005

Голова -
Христина Болюбаш (ЛУК)
Попередня голова -
Галя Щерблюк (СУК)
1-ша заступниця голови -
Оля Дусановська (ЛУК)
2-га заступниця -
Рома Ганківська (ЛУКЖК)
Протокольна секретарка -
Констанція Чорна (СУК)
Кореспондеційна секретарка -
Дзвінка Максимець (ЛУКЖК)
Англомовна секретарка -
Наталка Маял (ЛУКЖК)
Скарбник -
Божена Іванусів (ЛУКЖК)

Нову управу прийнято одноголосно.

За невтомну та багатогранну працю членкиням Г. Щерблюк - бувшій голові і заступниці К. Чорній членство СУК та КУК від щирого серця бажали здоров'я, радости та многих літ, передаючи в'язку весняних квітів. Присутні привітали китицею квітів новообрану голову ЛУК Х. Болюбаш, бажаючи багато здоров'я і творчої наснаги.

Українським славнем закрито загальні збори. Опісля відбулося прийняття при каві та солодкому, де делегатки вели дружні розмови - минулого, сьогодення і майбутнього.

Щасти всім, Боже!

Пристня І.В.

Long-time Members Receive Recognition UWAC, Maria Markovych Branch, Canora SK

Mary Ludka was among the long-time members of the Maria Markovych branch of the UWAC recognized during a membership tea on May 4th, 2003, at the Rainbow Hall in Canora, Saskatchewan. A floral arrangement was presented to mark her 60th year in the organization.

Olga Oystryk and Rose Kranick were recognized for 50 years of membership, with rose corsages.

Beatrice Ochitwa received a 35-year certificate.

Honorable mention was given to Inez Dwernychuk, Pauline Semeniuk and Olga Gulutzan for 40 years of membership.

Honorable mention was also given to Mary Keller for 30 years and Ruth Slegel for 20 years.

Honorary members include Mary Hrebeniuk, Suzie Kopelchuk, Katherine Labiuk, Mary Ludka, Bernice Mysak, Doreen Ortynsky and Teena Remenda.

From left, among those receiving recognition for their long-time membership: Pauline Semeniuk - 40 years, Inez Dwernychuk - 40 years, Mary Ludka - 60 years, Olga Oystryk - 50 years, Beatrice Ochitwa - 35 years, Ruth Slegel - 20 years. Unavailable for photos were Olga Gulutzan, Mary Keller, and Rose Kraynick.

Olga Zawislak was the MC and Dorothy Korol, branch president, gave the welcome.

The program concluded with remarks and a closing prayer by Rev. Peter Wasylenko.

Submitted by
Odarka Kudeba,
Membership Convener

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ
Східня Екзекутива

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
Eastern Executive

The 2002 Annual Report of the Eastern Executive of the Ukrainian Women's Association of Canada

Now in its 77th year, the Ukrainian Women's Association of Canada is dedicated to support the Ukrainian Orthodox Church of Canada, to preserve the Ukrainian cultural heritage in Canada, to promote good citizenship and to help Ukraine and its difficult transition into a democratic and independent state. The plight of the victims of the Chernobil nuclear explosion, especially orphaned children, the poverty of the elderly and the tragic lives of Ukrainian girls trapped in the international sex-slave trade is of great concern to our organization.

Our program encompasses religious, educational, cultural and charitable activities, both in the fourteen branches in Ontario and Quebec, as well as in its work within the Ukrainian Self-Reliance League of Canada, the Ukrainian Canadian Women's Council and in the Ukrainian World Congress. Nearly all our branches have representatives in the local chapters of the Canadian Council of Women. All branches are involved in supporting local Canadian charitable, health and multicultural institutions, through participation and financial donations.

Our Association publishes a bilingual journal "Promin", which covers a wide range of topics of interest to women and their families. The Eastern Executive publishes a quarterly "Newsletter" with information and articles of interest.

The Ontario Branch of the Ukrainian Museum of Canada of the Ukrainian Women's Association of Canada, which is located in Toronto, is a member of both the Canadian and the Ontario Museum Associations, acts as a depository, research and display facility and integrates its activities with many local Canadian museums and churches. This year's beautiful Exhibit of Ukrainian Ceramics, past and present, has attracted many visitors from schools, organizations and tourists.

Our organization has endorsed the implementation of the Roy Romanow Report as well as the efforts of the Ontario Health Coalition to stop privatization of health care in Canada by submitting to the governments involved signed petition lists from all our branches and their parishes across Canada.

In 2002 the Eastern Executive of the UWAC and branch delegates participated in the Symposium in Hamilton in April, in the National Conference of the UWAC in Winnipeg in July, and in the biannual Convention of the Ukrainian Self-Reliance League of Eastern Canada in Hamilton in October.

Anna Trojan, President
Olga Stanko, PCWO representative
April 2003

CONGRATULATIONS!

On the occasion of 69th wedding anniversary we are donating $50.00 to the Promin Press Fund.
We extend best wishes to the Editors of Promin for the wonderful job you are performing.

Our sincere best wishes,
Peter and Olga Ruzesky

70th Anniversary Celebration and Members Appreciation Day

UWAC Kniahynia Olha Branch, Prince Albert SK

L to R: Zennia Yuzik, UWAC Provincial President, presenting 70th Anniversary Certificate of Kniahynia Olha Branch to Sylvia Waliduda, local UWAC President

On October 6, 2002, the Kniahynia Olha Branch in Prince Albert celebrated the 70th anniversary of their inception. The day began with Divine Liturgy celebrated by Rt. Rev. Fr. Jakiw Rybalka, followed by a prayer for the good health of our UWAC members and a Panachyda for our departed sisters.

Following the service, a dinner was enjoyed by all at one of our local eating establishments. Mrs. Sylvia Waliduda, President of our local branch, and Mrs. Marusia Gryba greeted all the guests and pinned our honoured guests with a corsage.

Sylvia Waliduda, mistress of ceremonies for the program, expressed greetings paying special tribute to our founding members who saw the need to organize, to work together, to preserve their Ukrainian cultural and spiritual heritage, for their dedication and commitment to the organization, as we are today committed to fulfill the aims and obligations of our Ukrainian Women's Association.

A congratulatory letter was read from the UWAC National President, Sonja Bejzyk. Our special guest, UWAC Provincial President Zennia Yuzik, paid tribute to our founding members for their dedicated work and encouraged the present members to attend conventions and workshops to exchange ideas and encourage younger women to join the organization. Mr. Eugene Gryba, President of the Holy Trinity Ukrainian Orthodox Parish in Prince Albert, and Mr. Terry Ludyk, President of the UOMA, respectively brought greetings, thanking the women for their dedication and hard work in supporting our Ukrainian Orthodox Church. Dobr. Savellia Rybalka gave a presentation highlighting on unity, identity and respect. She stressed on the importance of these three components and how they affect our lives within our home, our church, and our organization. In her closing remarks she stated that today as we celebrate this event, it is fitting that we reflect upon the fruits of our ancestors' labours. It was their unwavering faith, steadfast determination, perseverance and seemingly untiring strength that structured our foundation in this vast land, leaving a legacy worthy of honour and praise. Today as we focus our attentions on the future, may God grant us wisdom to realize the worth of this legacy and provide us with guidance that will enable us to carry out our obligations in a way that God will see fitting of reward.

Our Provincial President, Zennia Yuzik, presented certificates honouring our long service members.

- A 75-year certificate was presented to our founding member, Mrs. Ludwina Zubrack.
- 50-year certificates were presented to Zennie Balon, Olga Chambul, Doris Dmytruk and Ann Lypchuk.
- 40-year certificates were presented to Olga Labiuk and Eileen Nikiforuk.
- 25-year certificates were presented to Nellie Hryciuk, Elaine Hrynenko, Pauline Hrynenko and Julia Huculak.

Donations of $170 made by the women were divided equally for both the Ukrainian Museum and Promin.

Rt. Rev. Fr. Rybalka expressed words of encouragement to the ladies and thanked them for their commitment and dedication to the Ukrainian Women's Association and their support to our Holy Trinity Ukrainian Orthodox Church.

The afternoon program was concluded with the singing of the prayer *Dostoyno.*

A group picture was taken by our photographer, Ben Hladun, followed by coffee and anniversary cake baked and beautifully decorated by Verna Fedoruk.

Sylvia Waliduda, President
Geraldine Sklar, Secretary

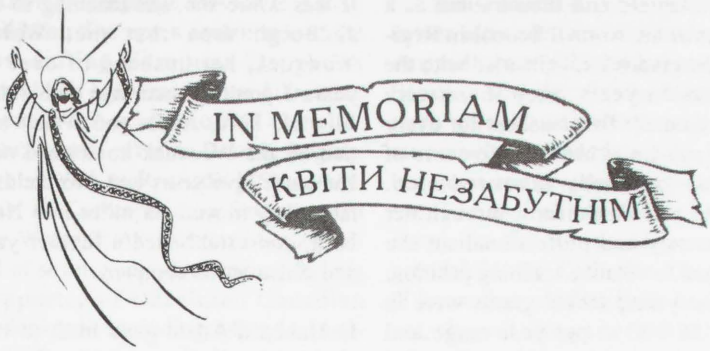

Бл. п. Єлена Лучак
Едмонтон, Альберта

Після довшої та не вилічимої недуги, бл. п. Єлена Лучак спочила у Бозі у Велику П'ятницю, у лікарні в Едмонтоні.

Єлена з дому бл. п. Петра і Катерини Лучаків, народилася 1-го жовтня 1920 р. в околиці Гемлін, Альберта. Там вона і ходила до школи.

В 1940-му році вона вийшла заміж за Павла Лучака що прибув з України 1929 р. Разом прожили 62 роки та виховали троє дітей. Спочатку, молода пара господарила на фармі в околиці Дижарлий, а пізніше перебралися ближче Віленгдону щоби було вигідно дітям ходити до школи.

Тут родина Лучаків вступила в члени церковної громади Зіслання Св. Духа у Вилінгдоні, а Єлена в члени відділу Союзу Українок Канади ім. Наталі Кобринської де вона була членкою близько 50 років і також занимала різні позиції. Вона була 8 років головою відділу. Також виконувала функції секретарки 9 років. Зворушливо і святково було, коли членки СУК зо своїм організаційним прапором та запаленими свічками у руках стояли біля домовини підчас похоронних відправ.

В їх домі завжди була українська преса: Вісник, Промінь та Український Голос. Єлена високо оцінювала свою православну віру та українську культуру. Вона мала велику любов до своїх дітей і внуків. Багато свого часу вона присвячувала вишиванню, писання писанок і куховарством особливо печиво хлібів, колачів, пасок на всі урочисті свята.

Залишила в смутку: мужа Павла, дітей Василя з дружиною Розмарію, Марійку та її мужа Волиса, Михайла Дмитра з дружиною Тамарою, внуків Кристофера, Тару, Наталю, Джонатана, Петра і Мілью, братів о. Протопресв. Дмитра з дружуною Юстиною в Вінніпезі, Олекса з дружиною Бетті в Ламбі, Б.К., Юрія з дружиною Лесію, Колдстрім, Б.К., Стефана з дружиною Ґенію, Василя з дружиною Маріанну в Едмонтоні, Петра з дружиною Монік в Оттаві, та одну сестру Марію та її мужа Василя Дейвіс у Калгерах. Також залишує ближщої та дальшої рідні в Канаді та в Україні.

Хоч її рідня була розсіяна по цілій Канаді, то вона постійно була зними в контакті.

Похоронні відправи відбулися у Соборі Св. Андрея в Едмонтоні. Панахиду і похорон відправив парох о. мит. Віктор Лакуста в сослуженні соборного хору та місцевих дяків. Після панахиди, брат о. Дмитро промовляв у церкві де він висловив вдячні спомини про покійну.

Перекуску і поминальний обід-трапезу приготовили членки СУК при громаді Св. Андрея.

Тіло покійної Єлени спочиває на кладовищі ім. Св. Михаїла в Едмонтоні.

Після обіду внуки Наталя і Кристифир прочитали життєпись покійної бабуні.

Душу покійної Єлени нехай Милосердний Господь оселить в Оселях Своїх Небесних.

Вічна їй пам'ять!

В пам'ять покійної складаємо пожертву в сумі 50.00 доларів на журнал Промінь.

о. Дмитро і добр. Юстина і діти

Adele Louise Wawruck
(Gorchynski)
1909 - 2002

On Saturday November 9th 2002, Adele Louise (nee Gorchynski) Wawruck passed away in her 93rd year. Prayers were held on Tuesday, November 12th at the Speers Funeral Chapel in Regina, Saskatchewan. The funeral service took place on Wednesday November 13th at the Holy Ghost Ukrainian Orthodox Church in Ituna, followed by interment at the Holy Ascension Cemetery four miles north of Hubbard, and a celebratory lunch prepared by the St. Olha's Ukrainian Orthodox Ladies Auxiliary in Ituna.

Adele was a lifelong resident of Saskatchewan, born December 5, 1909 on a farm near Hampton, 25 miles east of Yorkton. She was the eighth of eleven children born to Maria Urbanowski (1874 - 1942) and Joseph Gorchynski (1862 -1943), pioneers from western Ukraine (1897). She attended Oleskow School, a distance of 4.5 miles from the homestead. Her parents, fluent in Ukrainian and Polish, taught Adele to read and write in both languages.

She attended high school at the Yorkton Collegiate and then trained as a teacher at the Normal School in Regina. Her graduation coincided with the Depression years when there were approximately five teachers for every job opening and hiring preferences of the day generally favoured men. Despite these handicaps, through her competency and professionalism she managed to obtain a teaching position. In these years, school grants were in the $325 - $350 per year range and included teacher salary, books and maintenance costs of the school.

Adele obtained her first formal teaching position at the country school of Bukia, approximately nine miles from her parent's home. In this and other schools she taught grades 1 to 8 and tutored students taking their Grades 9 and 10 via correspondence. Enrolment of 45 students was not uncommon, with a grade consisting of one student in some cases. Adele lived in the teacherages - small houses beside the schools, provided by the school boards. Commuting was unknown and the duties of the teacher included complete caretaking - starting fires in the morning, filling water pails and bringing in a supply of coal, to name a few. Fortunately for Adele there was always an extra pair of hands to help - a nephew or niece, or young neighbour who attended school and boarded with the teacher.

Adele's role as a teacher went beyond the classroom. She organized extracurricular activities for local groups of young adults, and her students remember her with great fondness and respect. She served as a role model for many, especially young women. Her formal teaching career lasted for approximately six and a half years, and included schools of East Wexford in the Canora area, Forest Nook in the Jedburgh area and Chernowetz School in the Drobot area.

It was while she was teaching in the Jedburgh area that met Walter Wawruck, her husband of over 62 years. Upon their marriage on Sunday, July 21, 1940, Adele and Walter settled on the Wawruck homestead near Hubbard. Five years and two children later, they moved six miles into Hubbard, and established a lumber yard and construction company.

In Hubbard Adele gave birth to two more children, managed the household, and gave to the community. She served on the executive of several Hubbard women's organizations and the local Ukrainian Women's Association; she taught Ukrainian school; and she organized community concerts. She served as a 4-H Homecraft Club leader for over 15 years and for this she received formal recognition from the province of Saskatchewan. The informal recognition continues - virtually all of the young women in the district spent time in her home - learning how to sew, and cook, and more important, taking up her example as they became adults developing a sense of self esteem and dignity, characteristics that equipped them to confidently take their place as leaders. Today, they remember and credit Adele.

In 1967 Adele and Walter made another move - this time to Regina. Curiosity about the world launched them into many travels: all over North America, Europe, Ukraine and the former USSR. Ties with the Hubbard - Ituna community remained strong. Adele and Walter continued to be members of the Holy Ghost Ukrainian Orthodox parish in Ituna, and seldom missed an important church event or celebration in the area.

In Regina, Adele continued with her Ukrainian church and community involvement, again working with children and adults. Through the Descent of the Holy Ghost Church she gave

Ukrainian language lessons to parish children. She was a contributor to the best selling Ukrainian Daughters Cookbook prepared by the Ukrainian Women's Association of Canada, Daughters of Ukraine Branch, Regina. She served as Recording Secretary, then as Corresponding Secretary, to the Women's Association over a period of seven years. She was a life long supporter of Ukrainian Canadian endeavours including Mohyla Institute, St. Andrews College, and the Ukrainian Canadian Museum.

Adele is lovingly remembered by her husband Walter, their four children and nine grandchildren: Walter A. Wawruck (Marian Gilmour), Nathan, Alexander and Emily of Vancouver; Iris Bradley of Ottawa; Sylvia (Leonard) Cherneski of Thompson and their children Catherine, Stefan and Philip; and, Max (Audrey Shonn) Maxim, Gillian and Adrian of Edmonton. She was predeceased by her parents, three sisters Joanne Brezinsky, Pauline Makowsky and Helen Korchinski, and brothers, Nicholas, John, Frank, Stanley, Anthony and Joseph. Her younger brother, Kazimer, and the last of the children of Maria and Joseph Gorchynski, passed away in Dauphin, Manitoba on March 19, 2003. She is survived by her sisters-in-law: Minnie Gorchynski (Yorkton), Stephania Gorchynski (Canora), Marian Gorchynski (Dauphin), Eustacia Gorchynski (Ottawa), Caroline Zavediuk (Saskatoon) and Frances Korchinski (Saskatoon).

My mother was a beautiful person, inside and out. She was always an optimist, solid in her beliefs and confident in herself, allowing her to participate actively and fully in contemporary society, and always prepared for the next adventure. In her long life, she was many things: a dedicated teacher, a devoted wife, a fantastic cook, a gardener, a world traveller, a talented seamstress, a community volunteer, a pysanka and embroidery artisan, and a trusted friend and confidant. For over 90 years, family, friends and even casual acquaintances were attracted to and intrigued by her. In her quiet and respectful manner, she touched and changed the lives of many. In the words of her eldest grandchild, Dr. Catherine Cherneski: "I know that whether Baba is alive or not, she will always be with us, a part of our lives forever."

Iris Bradley
May 30, 2003

Enclosed is a donation of $100.00 in memory of our dear parents **Very Rev. Dr. Peter and Dobr. Kateryna Sametz, Dmytro and Katherine Kulchyk and brothers Zenon Sametz and Joseph and John Kulchyk.**

May their Memory be Eternal!

Bill and Rose Sametz
Toronto, Ontario

На нев'янучий вінок на сівжу могилу моєї дорогої мами, **бл. пам. Марії Макаренко**, яка упокоїлася в березні, 2003 р. складаю пожертву на журнал Промінь в сумі $100.00.

Вічна їй пам'ять!

добр. Оля Демчук
Саскатун, Сак.

The Olha Kobylianska Redwater Branch of the Ukrainian Women's Association of Canada is donating $50.00 to the Promin Press fund as an everlasting wreath in memory of our dear members who have entered eternal rest.

Dora Lukawesky on July 5, 2002 (age 94)

Emilia Sawka on October 3, 2002 (age 85)

Olga Wozimirsky Rudy on November 18, 2002 (age 90)

Olga Guglich on March 9, 2003 (age 72)

Stella Horbal on April 23, 2003 (age 89)

Vichnaya Pamyat!

Jean Klufas, secretary

As an everlasting wreath in memory of two members who passed away recently the Ukrainian Women's Association of Canada of Kelowna BC is forwarding $50.00 to the Promin press fund in memory of

Kaye Swetz
and
Mary Molodovan

May their memory be eternal! Вічная пам'ять!

Anna Shepel, president
Ollie Proch, secretary

Enclosed is a donation to the Promin Press fund in memory of the late **Maria Bilous** of Dauphin, Manitoba. May her memory be eternal!

Nellie M. Stratychuk
Winnipeg, Manitoba

The enclosed donation of $100.00 is in memory of

Eileen Kassian
Josephine Reidlinger
Annie Zubrecki
Mary Chomik

who passed away this year. They had been very active UWAC members for decades. We extend our deepest sympathy to their families.

UWAC St. Olha's Branch
Vegreville AB

Enclosed is a donation to the Promin Press Fund in the amount of $20.00 in loving memory of our parents, **P. and S. Minenko, and K. Krywonos.**

Vichnaya Pamyat!

Dobr. Anastasia Minenko
Winnipeg, Manitoba

Forwarding $30.00 to the Promin Press Fund in lieu of an everlasting wreath in memory of my parents **Paul and Anne Holowach**.

May their memory be eternal!

Eugenia Rudko
Bruderheim, Alberta

The Ukrainian Women's Association, Olena Pchilka Branch of Yorkton, Saskatchewan are donating forty dollars to the Promin Press Fund as an everlasting wreath in memory of our dear members who entered eternal rest:

Maracella Kuzyk of Yorkton

Mary Pells of Toronto, Ontario, formerly of Yorkton

We extend our deepest sympathy to their families and friends.

May their memory be eternal! Vichnaya Pamyat!

Iris Wasylyshen
Promin Convener

e-mail: athensptg@netaccess.on.ca

Reliability Since 1973

athens printing

Complete in House Service
From Creative Design to Final Product
Black on White to Full Colour Printing

- Business Stationery & Forms
- Business Cards
- Labels & Stickers
- Continuous Forms
- Brochures & Catalogues
- Newsletters & Booklets
- Invitations & Announcements
- Tickets of all Kinds
- Complete Bindery Services
- Desktop Publishing & Design

1480 Barton St. E., Hamilton, ON L8H 2W9
Tel: (905) 549-6719 Fax: (905) 549-7645

Recipes

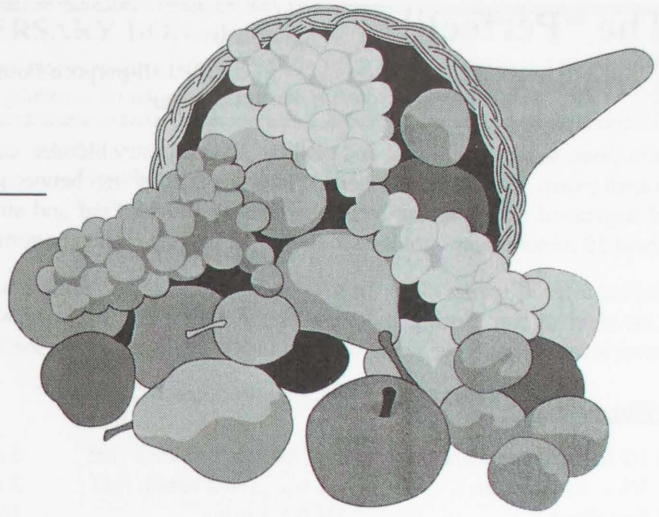

Cranberry Cheesecake

Crust:

1 cup cornflake crumbs
1/2 tsp cinnamon
1.4 cup granulated sugar
3 tbsp. melted butter

Combine cornflake crumbs, sugar, cinnamon and melted butter. Cover the bottom of a 9 x 2 3/4 inch spring form pan. Pack down firmly.

Filling:

4 - 8 oz. pkg. creamed cottage cheese
4 eggs
1/4 cup all-purpose flour
1 cup granulated sugar
1/2 cup heavy cream
1 tbsp. lemon juice
1 tbsp vanilla

Press cottage cheese through a fine sieve with a spoon into a large bow. With an electric mixer, at high speed, beat in eggs, one at a time, beating well after each addition. Beat in flour, cream, lemon juice, vanilla and sugar; continue beating until very well blended. Pour the cheese mixture into the crumb-lined pan. Bake at 350 degrees for 50 minutes. Turn off heat; leave cake in oven 30 minutes longer. Remove from oven; place on cooling rack. (If any cracks develop while cooling - it is characteristic). Refrigerate overnight.

Fresh Cranberry Topping

2 c. whole fresh cranberries
3/4 c. water
1 c. sugar
1 1/2 tstp. unflavoured gelatin
1 tvsp. water

In saucepan combine cranberries, 3/4 cup water and sugar; cook 5 minutes or until skins pop, stirring occasionally. Soften gelatin in 2 tablespoons water; stir into hot cranberries until dissolved. Refrigerate until it just begins to thicken. Loosen cheesecake from sides of pan with a spatula; carefully remove the sides. Loosen cheesecake from bottom of spring form pan; slowly slide it onto serving plate. Gently pour cranberry mixture onto the cheesecake, spreading over top of cake. Refrigerate until topping is set - about 3 hours. Yield 16 wedges of delectable eating.

The "Perfect" Cheese Cake

Shell:

1 c. sifted all-purpose flour
1/4 c. sugar
1 tsp. grated lemon rind
1/4 tsp. vanilla
1/2 c. butter
1 egg yolk

Mix flour, sugar, lemon rind and vanilla. With a pastry blender, cut in butter; add egg yolk. Shape into mound; wrap in waxed paper. Chill at least 1 hour. Place one third dough between floured pieces of waxed paper; roll. Place on bottom of ungreased 9-inch spring form pan (sides removed); pat and stretch dough with fingers to fit. Bake at 400 degrees about 10 minutes, until golden brown. Cool, leaving on pan bottom as is.

Grease sides of spring mold; fit over cooked base. Form remaining dough into a thick rectangle; cut in half lengthwise. Line sides of pan, patting and stretching dough to fit. Patching won't hurt -- but it must be paper thin and completely cover sides. (Result -- a wafer thin, exquisitely delicate pastry shell).

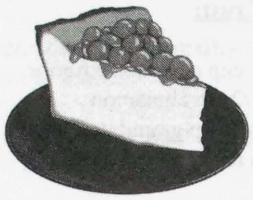

Filling:

2 1/2 lb. soft cream cheese
1 3/4 c. sifted sugar
3 tbsp. flour
1/4 tsp. salt
1/2 tsp. grated orange rind
1/2 tsp. grated lemon rind
1/4 tsp. vanilla
5 medium eggs, unbeaten
2 egg yolks
1/4 c. heavy cream

Beat cream cheese until fluffy. Mix together sugar, flour, salt, orange and lemon rinds and vanilla. Add very slowly to cheese mixture; beat until smooth. Add eggs and egg yolks, one at a time, beating after each addition. Stir in heavy cream. Pour into lined pan. Bake at 500 degrees for 12 minutes. Reduce temperature to 200 degrees (do not open oven door), bake 1 hour. Cook on rack, away from drafts. When cool, remove side of spring-mold. Chill.

*from **A Book of Favorite Recipes***
Compiled by The Sisterhood of St. John's Ukrainian Orthodox Church, Johnson City, New York, copyright 1968

Від Одеси до Львова Ваші близькі можуть покладатися на Вас, бо Ви покладаєтеся на Вестерн Юніон.

Коли переказуєте гроші, то хочете, щоб вони дійшли швидко і надійно, щоб ні Ваші близькі, ні Ви самі цим не турбувалися. Ми, в компанії Вестерн Юніон, переказуємо гроші вже понад 128 років і нам довіряють мільйони людей по всьому світі. У нас Ви навіть можете переказати гроші телефоном, використавши кредитну картку. Переслані гроші дійдуть через 15 хвилин до будь-якої із наших 1412 філій в Україні або якої небудь із 101 000 по цілому світі.

Вестерн Юніон - це майже те саме, що Ви особисто вручаєте гроші

1-800-799-6882

Ми говоримо українською мовою.

www.westernunion.com

WESTERN UNION | MONEY TRANSFER®

Найшвидший спосіб переказати гроші по цілому світу.

© 2002 Western Union Holdings Inc. All Rights Reserved.

40th ANNIVERSARY DONATIONS

The donations listed in this section include all those received from May 1 to May 31, 2003. The Editorial Board gratefully acknowledges the generous donations in support of Promin.

$125.68
Bequest, Tetiana Schenkariuk, Germany
$105.00
N. Pawlik, Winnipeg MB
$100.00
UWAC M. Markovich Br., Canora SK
$40.00
Anna Zwozdesky, Edmonton AB
$30.00
Natalka Palichuk, Radway AB
$25.00
Ollia Holowasz, St. Catharines ON
Joan Karasevich, Dallas, Texas USA
$20.00
Natalis Grytsiv, Edmonton AB
UWAC Lesia Ukrainka Br., Brandon MB
Maria Petrusenko, Chatham ON
Mary Ciona, Blaine Lake SK
Olga Bishop, Niagara Falls ON
$15.00
Ollia Kowch, Montreal PQ
Dobr. Donna Krochak, Calgary AB
Natalia Hladyniuk, Niagara Falls ON
$10.00
Olena Latyshko, Etobicoke ON
Katherine Buyar, Langley BC
Anna Trojan, Mississauga ON
Anna & Mary Kosteckyj, Burnaby BC
Peter Hrabluk, Dauphin MB
Maria Bourak, Beamsville ON
M. E. Chonko, Two Hills AB
$8.00
UWAC Hanka Romanchych Br., Saskatoon SK
$5.00
Katerina Dousko, Hamilton ON
Eva Strus, Hamilton ON
Teresa Domaradz, Athabaska AB
Olga Chepesiuk, Etobicoke ON
Halyna Zelem, Ottawa ON
Jessie Maranchuk, Dauphin MB
Anna Holowka, Yorkton SK
Katherine Cholonivsky, Edmonton AB
Sofija Ostapchuk, La Salle PQ
Sylvia Waliduda, Prince Albert SK

COVER CREDITS

Front and back cover illustrations by Bohdan Holowacki from the publication VOLODYMYR THE GREAT, a historical drama in three acts, written by Miroslawa Lassovsky-Kruk, translated into English by Anna Stepaniuk Trojan.

Передня і задня обкладинки, ілюстрації Богдана Головацького із книжки ВОЛОДИМИР ВЕЛИКИЙ, Історична драма на 3 дії, автор Мирослава Ласовська-Крук, переклад на англійську мову Анна Степанюк Троян

ПОПРАВКА

В числі Променя за місяць квітень у Великодному привітанні Пров. Екзекутиви СУК на Манітобу помилково подано ім'я Марії Коваленка як секретарка. Секретаркою в цей час є добр. Геня Божик.

Рівнож ім'я голови повино бути Олена Ґерриті а не Ґерреті, як там подано. Перепрошуємо за помилку.

УКРАЇНСЬКА КАНАДСЬКА ФУНДАЦІЯ ІМ. ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
UKRAINIAN CANADIAN FOUNDATION OF TARAS SHEVCHENKO

Let's ensure our future!

- Providing grants to promote the development of Ukrainian Canadian arts, education, literature and language since 1963. Over $4 million awarded.
- Receives financial support from the community it serves. All contributions used to increase the capital fund. Grants are awarded from the interest.
- Inquire about living bequests and designated funds.
- Perpetual recognition given to all contributors.

For more information contact:
Shevchenko Foundation
456 Main Street
Winnipeg, MB R3B 1B6
Tel. 204-942-4627
Fax 204-947-3882

Запевнімо нашу будучність!

Малуша, мати Володимира Великого
Malusha, mother of Volodymyr the Great

Князь Володимир Великий
Kniaz Volodymyr The Great

UKRAINIAN ORTHODOX LIBRARY
OF ST JOHNS
10611-110 AVE
EDMONTON AB
T5H 1H7
1-Dec-2003